

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-ŠEŠTADIENIS – THURSDAY-SATURDAY, JULY – LIEPOS 3–5, 2014 • Vol. CV Nr. 77–78 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-03-14

PO LIETUVĄ PASKLIDO DAINA

Liepos 3 d. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė paskelbė oficialią Dainų šventės „Čia mano namai“ pradžią. Prezidentūros Baltojoje salėje valstybės vadovei ir šventės kūrėjams buvo įteiktos Dainų šventės regalijos, S. Daukanto aikštėje iškilmingai pakelta Dainų šventės vėliava.

Išvakarėse sostinės Katedros aikštėje buvo surengtas koncertas „Dainos namai“ – tradicinė įžanga į šventę.

90-metį mininti Dainų šventė į Vilnių sukvietė 37 tūkstančius dalyvių. Į ją atvyko ir per tūkstantį lietuvių iš 14 pasaulio šalių. Šis unikalus tradicinės kultūros renginys Lietuvoje surengtas devynioliktą kartą.

Šventės globėja Prezidentė D. Grybauskaitė paskelbė oficialią Dainų šventės pradžią
Roberto Dačkaus nuotraukos

„Draugo“ info

ŠIAME NUMERYJE:

Ar išsipildys „keistuolio“ svajonė? – 5 psl.

Vaizduotė svarbesnė už žinias! – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Į Lietuvą – su nauja knyga ir istoriniu paveikslu

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Vėl vasara, ir gimtojoje Lietuvoje vėl lankosi Marija Remienė, daugelio čia vadinama lietuvių kultūros ministre išeivijoje. Lietuvoje ji šįkart praleis beveik pusantro mėnesio – per tą laiką ir ilsėsis, ir dalyvaus jos iniciatyva išleistos knygos apie kunigą Kęstutį Trimaką „Mano pasaulėjautos kelionė“ pristatymuose Vilniuje bei Kaune, ir lankys bičiulius. Kaip visada, taip ir šįsyk gimtinėje ji lankosi ne tuščiomis rankomis – į Lietuvą jos iniciatyva grįžta dailininko Jono Šileikos (1883–1960) lygiai prieš 90 metų nutapytas daktaro Jono Basanavičiaus portretas.

M. Remienę sutikome Birštone, kur ji dešimt dienų stiprino sveikatą. Visas jos laisvalaikis buvo skirtas pasirengimui knygos apie K. Trimaką pristatymams. Turėdama minutę laiko, M. Remienė nuolat susirašinėjo su bičiuliais ir pažįstamais internetiniu paštu, vaikščiojo po apylinkes, skaitė neseniai išleistą arkivyskupo Sigitо Tamkevičiaus atsiminimų knygą „Viešpats mano šviesa“. – 3 psl.

Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys ir dr. Jono Basanavičiaus portretą perdavusi Lietuvių katalikų spaudos draugijos narė, Draugo fondo pirmininkė Marija Remienė.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Lietuviškasis referendumas dėl žemės pardavimo-nepardavimo užsieniečiams žlugo. Kuo šis pralaimėjimas naudingas Lietuvai? Jis skaudžiai pamokė populistus, troškusius valstybę įvelti į beprasmių, nereikalingų ir net pavojingų referendumų maratoną.

Dabar jau akivaizdu, kad į Lietuvos istorijos puslapius ši daugiausia tautininkų proteguota akcija pateks kaip toji, kuri sulaukė rekordiškai menko piliečių aktyvumo. Balsuoti atėjo vos 14,97 proc. žmonių, nors prie balsadėžių susirinkti turėjo mažų mažiausiai 50,01 proc. rinkėjų. Tik tada referendumas būtų laikomas įvykusi.

Referendumo organizatoriai pralaimėjo. Visuomenė jų iniciatyvos nepalaikė. Žinoma, Julius Panka su bendraminčiais nūnai ieško įtikinamų pasiteisinimų, kodėl niekas veržte nesiveržė į jų sumanytą akciją.

Kai kurie tautininkų argumentai – logiški. Valdžia išties nenorėjo referendumo. Tiek pozicija, tiek opozicija šią akciją globojo minimaliai. Tik tiek, kiek reikalauja įstatymas. Tiesa ir tai, kad referendumui parinktas metas – nepalankus. Vasarą žmonės atostogauja, bet ne politikuoja. Akivaizdu, jog jei referendumas būtų sušauktas kartu su Prezidento rinkimais ar rinkimais į Europarlamentą, – aktyvumo būtume sulaukę kiek didesnio.

Bet aktyvumas vis tiek nebūtų toks išpūdingas, kokio reikia pergalei. Tikrosios pralaimėjimo priežastys – ne tos, kurias nurodo iniciatoriai. Referendumas žlugo ne dėl to, kad trūko valdžios paramos ar reklamos žiniasklaidoje.

Referendumas turėjo žlugti, nes Lietuvai jis – nereikalingas. Kad ir kokias sudėtingas propagandines – informacines pinkles kurlia agresyvioji Rusija, kad ir kaip stipriai keikiamie Lietuvos politikus, sveikos nuovokos dar nesame praradę. Džiugu, kad sugebame atskirti, kas svarbu ir tikra. Kokia silpna, keista ar susiskaldžiusi bebūtų Europos Sąjunga, geriau priklaustyti bent tokiai Europos bendrijai, nei likti visiškai vieniems greta neprognuojamos ir piktos Rusijos.

Nėra jokio reikalo dirbtinai ieškoti Europą skaldančių dalykų, nes skirtingų nuomonių ES teritorijoje ir taip gausu. Štai kokias išdavikiškas sutartis pasirašo Prancūzijos pramonė, karo nusikaltėliams iš Rusijos tiekdamą laivus „Mistral“, ar Austrijos „pragmatikai“, su Rusijos karo nusikaltėliais derėdamiesi dėl dujotiekio atšakų! Būtent čia slypi tikrosios bėdos ir galvosūkiai – kaip priverst prancūzus ir austrus bent minimaliai gerbt Rytų Europos valstybių interesus?

Atėmę teisę prancūzų ar austrų verslininkams įsigyti Lietuvos žemės sklypą tik dar labiau pagilintume prarają tarp saugios, turtingos Vakarų Europos ir lengvai pažeidžiamos, vis dar skurstančios Rytų Europos. Nejaugi nesuvokiame, jog, bandydami uždrausti verslininkams iš ES įsigyti lietuviškos žemės sklypą, mes tuo pačiu jiems reiškiamo nepasitikėjimą? Prancūzijoje ir Austrijoje lietuviai gali įsigyti žemės, tegul ir sunkiai, o prancūzams ir austrams Lietuvoje – visai negalima? Manote, prancūzai ir austrai žlugs, neturėdami teisės ūkininkauti Pakruojo ar Pasvalio lygumose? Tai mes žlugsimė, neturėdami solidžių žemės pirkėjų iš Prancūzijos ar Austrijos. Nes tada ateis pirkėjai iš Rusijos ar Kinijos. Rusija ir Kinija ras būdų, kaip ateiti.

Būtent dėl šios priežasties tautininkų inicijuotas referendumas Lietuvai buvo nereikalingas. Užuot laužę galvas, kaip Vakarų Europą įpareigot skaitytis iš agresyvosios Rusijos bijančių rytų europiečių lūkesčiais, mes tarsi specialiai ieškojome priežasčių dar la-

Kokie referendumai mums reikalingi

GINTARAS VISOCKAS

biau susipykti su savo pasyviaisiais sąjungininkais.

O jei žvelgtume dar giliau, tai 13 milijonų litų pradanginės referendumas buvo net ir žalingas. Daugelis iš mūsų buvome priversti gilintis į referendumo iniciatorių primestą darbotvarkę, užmiršdami kur kas svarbesnius klausimus.

Nesu referendumų gerbėjas. Referendumuose ne visuomet randamas teisingas atsakymas į sudėtingus klausimus. Plačiosios visuomenės grupės negali pasakyti, reikia ar nereikia mums, pavyzdžiui, atominės jėgainės. Referendumininkai dažnųsyk gali atsakyti tik į tokius klausimus: gražu-negražu, patinka-nepatinka, noriu-nenori. O klausimas „reikia ar nereikia“, – daugeliui iš mūsų per daug sudėtingas.

Tačiau jei jau būtinai norime rengti referendumus, jei manome, jog Lietuva be referendumų – Lietuva be ateities, tai surenkime visuomenės apklausas tikrai dėl svarbių klausimų, kuriuos mūsų valdžia tikrai pamiršta, ignoruoja arba atideda „geresniems laikams“.

Neseniai LRT televizijos laidoje „Savaitė“ žurnaliste Nemira Pumprickaitė kalbino naująją Lietuvos kariuomenės vadą generolą Joną Vytautą Žuką, kuris pabrėžė: „Dėl mažinamo finansavimo Lietuvos kariuomenė nustojo vystytis“. Tokia apgailėtina padėtis, remiantis vienbalsiai Seime patvirtinto naujojo kariuomenės vado, tęsiasi nebe vienerius metus. Be kita ko, lietuviškosios kariuomenės pajėgumų per keletą mėnesių – neatgaivinsi.

O tą pajėgumą sustiprinti – būtina. Nes Rusija kartu su Baltarusija buvusiose Karaliaučiaus žemėse vieną po kitos rengia agresyvias, puolamojo pobūdžio pratybas. Vaizdžiai tariant, mokosi, kaip pramušti rusišką koridorių, jungiantį dabartinę Kaliningrado sritį su Rusija. Kas bent sykį yra žvelgęs į Rytų Europos žemėlapi, puikiai supranta, jog toks koridorius bus „tiesiamas“ būtent per Lietuvos teritoriją.

Jei Lietuvoje kas nors rengtų referendumą, kuriuo Lietuvos valdžia būtų įpareigojama krašto gynybos reikmėms kasmet skirti ne mažiau 2 proc. nuo BVP dar nuo šių, 2014-ųjų metų, tokį referendumą palaikytčiau.

Bet tokio referendumo niekas neorganizuoja. Net ir tie, kurie labai garsiai šaukia mylį Lietuvą nesavanaudiška, tyra meile.

Mįslingomis aplinkybėmis Baltarusijoje žuvusio Lietuvos VSD karininko našlė Liudvika Pociūnienė žurnale „IQ“ paskelbė solidų straipsnį „Įtakos karų arsenalas“, kuriame tvirtina, jog ES buvo visiškai nepasiruošusi informacinėms Rusijos atakoms.

„Rusijos apetitas Vakarų informacinėje erdvėje jau neapsiriboja rusakalbiais „artimajame užsienyje“, 24 valandas transliuojantis kanalas anglų kal-

ba „Russia Today“ skirtas nebe tik „pasaulyje išsibarsčiusiems tėvynainiams“, ši valstybė turi programą 13 kalbų transliuojančios „Euronews“ bendrovės akcijų. Visa tai negali nekelti nerimo. TV produkcijai gaminti ši šalis skiria milijardines dotacijas ir taip iškreipia viso žemyno žiniasklaidos rinką“, – rašo L. Pociūnienė žurnale „IQ“.

Kodėl prisiminiu informacinių – propagandinių karų temą? Jei Lietuvoje būtų rengiamas referendumas, įpareigojantis Lietuvos valstybę ženkliau remti Rusijos įtakai nenorinčią pasiduoti lietuviškąją žiniasklaidą, – tokį referendumą remčiau kuo tik galėdamas. Nes mūsų politikai, ome-nyje turint tiek kairiuosius, tiek dešiniuosius, tik žodžiais suvokia šio klausimo svarbą. Čia bizūnas valdžiai – tikrai reikalingas.

Galbūt prireiks ir dar vieno referendumo. Lietuvoje nenurimsta skandalas, kilęs dėl masinio Lietuvos žurnalistų persekiojimo, kai lietuviškoji Generalinė prokuratūra ir lietuviškoji Specialiųjų tyrimų tarnyba STT pabandė išsiaiškinti, kas BNS žurnalistei nutekino galimą valstybės paslaptį. Džiugu, kad politikai pradėjo ruošti teisės aktus, kurie atšaldytų mūsų „džeimsų bondų“ norus persekioti visuomenės informavimo priemonių darbuotojus. Toks įstatymas priverstų atsakingiau elgtis ir lietuviškosios Temidės tarnus, lengva ranka dedančius parašus ant prokurorų prašymų sekti, tardyti, persekioti žurnalistus.

Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininkas D. Petrošius neslėpė, kad jį nustebino civilinės bylas nagrinėjančios teisėjos L. Valentukonytės sprendimas sekti itin gausų būrį žurnalistų (net 17-a buvusių ir esamų BNS darbuotojų).

Bet kol kas ši sveikintina Seimo iniciatyva dar netapo įstatymu. Esama pavojaus, jog ji gali ir nesulaukti reikiamos „balsų daugumos“. Juk sekti ir persekioti žurnalistus – taip patogu.

Todėl ir svarstau: jei draudimas mūsų specialiosioms tarnyboms persekioti žurnalistus neturint rimtos priežasties nesulauks Seimo palaikymo, renkime referendumą, kuriuo įpareigotume ir parlamentinę valdžią, ir slaptąsias tarnybas gerbti žurnalistų teises...

Žodžiu, darbo Lietuvoje turėtų ir aktyvistai, manantys, jog referendumas – vienintelis patikimas vaistas nuo visų politinių, ekonominių ir dvasinių ligų.

„Draugo“prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“greičiau!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to
**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

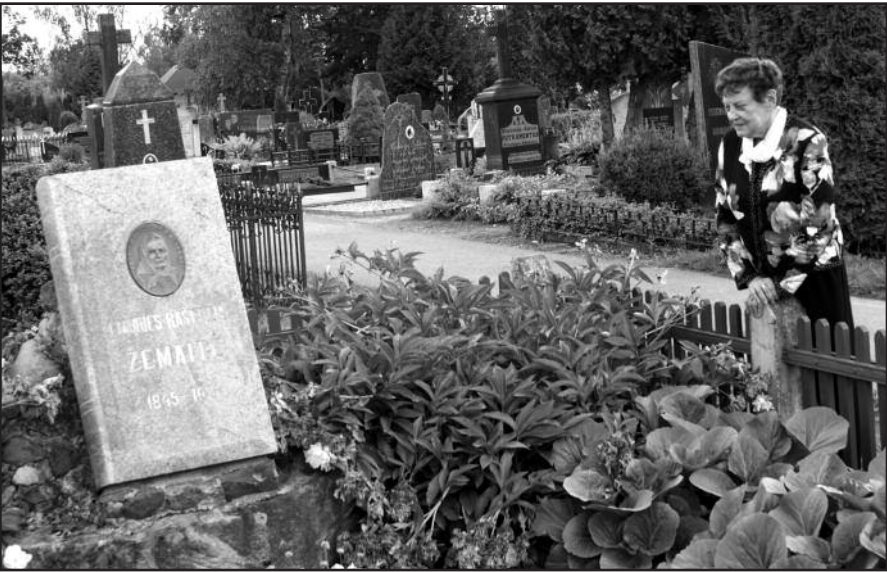
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Prie rašytojos Žemaitės kapo.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Į Lietuvą –

Atkelta iš 1 psl.

Pakeliui iš Birštono į Marijampolę M. Remienė vis džiaugėsi Lietuvos laukų žalumais, ramunių laukais, tyru vaiskiu oru, kurio negadino ir vėjo šuorai, ir vis prapliūpstantis lietus. „Čia gi Lietuva, čia lietūs lyja“, – šypsojosi pašnekovė ir pridūrė:

„Visada traukia į Lietuvą. Šiškai čia nusprendžiau pabūti ilgiau, ir pagrindinis mano rūpestis – pasirengti knygos apie kunigą Kęstutį Trimaką pristatymui. Tai buvo neeilinis žmogus ir kaip kunigas, ir kaip kūrėjas. Teko jį, sergantį vėžiu, slaugyti, rūpintis, ir iki šiol sunku susitaikyti su jo netektimi. Mano pareiga buvo pasirūpinti kunigo Kęstučio atminimo saugojimu ir tokios knygos išleidimu.“

Liepos 17-ąją naujoji knyga, kurią redagavo Lietuvos dailės muziejaus leidybos centro vedėjas, humanitarinių mokslų daktaras Gediminas Mikelaitys bus pristatyta Vilniuje, o liepos 19 dieną jos sutiktuovės rengiamos Kaune, kur iš pradžių Šventų apaštalių Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje arkivyskupas S. Tamkevičius aukos Mišias, o po to knyga bus pristatyta Maironio lietuvių literatūros muziejuje.

„Redaguoti šią knygą man buvo ir iššūkis, ir didelė atsakomybė. Kunigas Kęstutis buvo labai iškili asmenybė, gilus mąstytojas, įvairiapusis žmogus. Knyga susideda iš kelių atskirų dalių, ji atskleis K. Trimaką ir kaip dvasininką, ir kaip dailininką, ir kaip žmogų“, – sakė G. Mikelaitys.

M. Remienė pasakojo, kad knyga „Mano pasaulėjautos kelionė“ bus iliustruota kunigo dailės kūrinių reprodukcijomis, čia bus išspausdinti ir atsitiktiniai po K. Trimako mirties rasto jo dienoraščio fragmentai. Knyga pa-

sirodys 500 egzempliorių tiražu, ji bus platinama ir Lietuvoje, ir Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Dar viena dovana taip mylimai Lietuvai – dailininko J. Šileikos 1924 metais nutapytas tautos patriarcho daktaro Jono Basanavičiaus portretas. Jį M. Remienės siūlymu Lietuvos dailės muziejui padovanojo Lietuvių katalikų spaudos draugijos taryba. Tarybos narė, Draugo fondo pirmininkė M. Remienė atstovavo tarybai paveiklo perdavimo renginyje Nacionalinėje galerijoje Vilniuje liepos 1 d. Praėjusiais metais M. Remienė atvežė ir Maironio lietuvių literatūros muziejui padovanojo „Draugo“ redakcijoje Čikagoje daug metų buvusį to paties dailininko J. Šileikos metais anksčiau tapytą Maironio portretą, kuris papuošė šį muziejų ir kuriam būtent čia yra pati geriausia vieta. Įrėmintas Maironio portreto reprodukcijas M. Remienė taip pat dovanojo Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui bei Lietuvos rašytojų sąjungai.

Jonas Šileika gimė 1883 m. Šakių apskrityje, Jadagonių kaime, valstiečių šeimoje. Baigęs pradžios mokyk-

Lietuvos ambasada JAV per ambasadorių Žygimantą Pavilionį Lietuvos dailės muziejui perdavė du keramikos kūrinius, eksponuotus Lietuvos paviljone 1939 m. Pasaulinėje parodoje New Yorke.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

lą, sulaukęs šešiolikos metų jis išvyko į Ameriką, kur, materialiai remiamas giminaičio, įstojo į koledžą, vėliau – Valparaiso universiteto Meno fakultetą, kur per vienerius metus baigė du kursus.

1907–1910 metais J. Šileika studijavo Čikagos dailės mokykloje tapybą. Baigęs mokyklą jaunas dailininkas išvyko gilinti studijų į Europą, lankė ir studijavo Luvro, Liuksemburgo ir kitų dailės muziejų šedevrus. Vėliau jis įstojo į Miuncheno Dailės akademiją, dar lankė ir Miuncheno dailiųjų amatų mokyklą, kurioje susipažino su taidkomuoju menu.

1915 m. J. Šileika vėl iškeliavo į Ameriką. Gyvendamas Čikagoje, jis priklausė net dviem dailininkų draugijoms, dalyvavo įvairiose dailės parodose. Pats garsiausias to laikotarpio dailininko kūrinys – rašytojos Žemaitės portretas (1920), kai garsioji rašytoja viešėjo Amerikoje. Po metų ji grįžo į Lietuvą, apsigyveno Marijampolėje, kur ir mirė. Šikart M. Remienė viešėdama Marijampolėje pirmą kartą aplankė Žemaitės kapą senosiose šio miesto kapinėse.

J. Basanavičiaus portretas, kuris ilgis metus kalbėjo „Draugo“ redakcijoje buvo nutapytas 1924 metais. Žinomos ir paveiklo tapybos aplinkybės. 1924 metų lapkritį pasirodė išpūdinga J. Basanavičiaus portretų serija, kai į laikinąją sostinę iš Vilniaus atvykęs daktaras pozavo žymiesiems Lietuvos tapytojams ir skulptoriams. Tada J. Basanavičiaus atvaizdus kūrė net 9 dailininkai: Vincas Grybas ir Kajetonas Šklėrius lipdė bareljefus, o Vladas Didžiokas, Adomas Galdikas, Jonas Janulis, Jonas Šileika, Ignas Šlapelis, Adomas Varnas ir Justinas Vienožinskis jį tapė.

Iki šių dienų išliko ne visi darbai – I. Šlapelio sukurto portreto likimas nežinomas, A. Varno drobė sudegė vokiečių okupacijos metais. Prisiminus, jog tų metų rudenį daktaro sveikata

buvo itin pablogėjusi, o spalio mėnesį dėl to jis netgi gydėsi ligoninėje, ši istorija akivaizdžiai įrodo, kad daktaras portretų kūrimui teikė ypatingą svarbą.

Įdomus sutapimas, jog 1927 metais mirus J. Basanavičiui jo atminimą vėl ėmėsi įamžinti V. Grybas ir J. Šileika, kurie mintimis grįžo į 1924-uosius, kai daktaro portretą jie kūrė iš natūros. J. Šileika prieš trejetą metų regėtą J. Basanavičiaus atvaizdą įkomponavo istorinio Vilniaus peizaže tarsi švento globėjo viziją ir naują kūrinių pavadinimą „Vilniaus sargyboje“.

Šikart viešėdama Marijampolėje M. Remienė domėjosi marijonų pėdsakais – apžiūrėjo vienuolyną, tik ką restauruotą buvusią marijonų spaustuve, kurioje dabar įsikūrė piligrimų namai „Domus Beati“, garsiąją marijonų gimnaziją, davusią Lietuvai daug iškilių asmenybių. Aplankė ji ir pažįstamo kunigo, daug metų Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenusio apaštalinio protonotaro Vinco Bartuškos (1917–2010) kapą Šv. Vincento Pauliečio bažnyčios šventoriuje.

Į JAV atvykęs ir nuo 1949 m. dirbęs San Diego vyskupijos kurijoje V. Bartuška dėstė moralinę teologiją ir kanonų teisę kunigų seminarijoje, buvo jos vicerektoriumi. Nuo 1957 iki 1979 metų kunigas dėstė New Yorko Manhatteno kolegijoje, 1979-aisiais grįžo prie sielovados darbo ir iki 1993 m. dirbo Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje, kai sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Marijampolėje.

M. Remienė norėjo pamatyti ir palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio kapą Marijampolės švento arkangelo Mykolo prokatedroje, kur ji meldėsi, taip pat pirmą kartą apžiūrėjo palaimintojo gimtinę Lūginės kaime netoli Marijampolės. Lankantis prie palaimintojo gimtinės vietoje esančios koplyčios lietaus sieną perplėšė saulės spinduliai ir visai šalia sušvito didžiulė laumės juosta – tarsi ženklas, kviečiantis ir vedantis tolyn...

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

„Gintarinių šaknų“ klubas prisiminė vaikystės dainas

RŪTA ANDRIUŠKEVIČIŪTĖ

„Gintarinių šaknų“ (angl. „Amber Roots“) klubas birželio 21 d., kaip ir kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį, susitiko Philadelphijos Lietuvių namų kultūros centre. Šį, jau paskutinį iki rudens, susitikimą klubas skyrė mamoms ir močiutėms, kurios mokė vaikystės dainų ir rimų.

Apie susitikimą ir visą „Gintarinių šaknų“ klubo veiklą pasakojo klubo veiklos koordinatorė **Millie Markauskaitė-Helt**. Millie klubo veiklą koordinuoja maždaug nuo 2000-ųjų metų. Kai trečiasis klubo prezidentas išėjo į pensiją ir neatsirado norinčių užimti jo pareigas, Millie savanoriškai pasisiūlė koordinuoti klubo susitikimus pakaitomis su kitais klubo nariais.

Millie Markauskaitė-Helt

– Papasakokite apie praėjusį „Gintarinių šaknų“ klubo susitikimą. Ką veikėte?

– Šio susitikimo popietę skyrėme mamoms ir močiutėms, mokiusioms mus vaikystės dainų. Dainavome „Virė virė košę“, „Du gaideliai“ bei kitas dainas. Netgi tie, kurių seneliai atvyko į Jungtines Amerikos Valstijas dar apie 1900-uosius metus, prisimena „Virė virė košę“. Pasirodo, kiekviena šeima šios dainos judesius atlikdavo

skirtingai. Taip pat mokėmės mėgdžioti gyvūnų garsus lietuviškai. Reikia pasakyti, kad tai buvo labai smagi popietė.

– Kaip apskritai praeina „Gintarinio klubo“ susitikimai?

– Sugalvojame įvairių temų – apie lietuviškas vestuves, šventines dienas, kunigaikščius, amatus, genealogiją, istoriją, literatūrą, istorinius įvykius bei įvairius kitus dalykus. Taip pat esame marginę margučius, gaminę dekoracijas iš gintaro bei rišę verbas. Mūsų klubo nariai yra labai kūrybingi: kai kurie šoka, vienas narių yra „Bridges“ žurnalo redaktorius. Mes esame tikra šeima.

– Papasakokite apie klubą šiek tiek daugiau.

– Philadelphijos „Gintarinės šaknys“ yra žmonių, kurie domisi viskuo, kas lietuviška, socialinis klubas. Mes pradėjome rinktis 1992-aisiais metais kaip kalbos klubas, tuometinio mūsų mokytojo Broniaus Krokio pasiūlymu. Greitai supratome, kad mus domina daugiau nei vien tik lietuvių kalba.

– Kokia šio klubo paskirtis, tikslas?

– Manau, mūsų tikslas yra padėti

žmonėms suprasti ir įvertinti Lietuvą, jos istoriją, žmones, kultūrą. Norime, kad žmonės suprastų ir pamiltų šį paveldą taip, kaip mes mylime. Kuomet susirenkame drauge, mes dalinamės šia meile ir stengiamės ją paskleisti. Mes taip pat prisidedame prie B. Krokio veiklos Lietuvos mokyklose, kai kurie iš mūsų padeda vaikų namams Lietuvoje ir dabar mes aukojame LMHA („Lithuanian Music Hall Association“). Tačiau daugiausia mes stengiamės išlaikyti gyvą lietuvišką dvasią.

– Ar klubas turi nuolatinius narius ar į susitikimus gali ateiti visi norintys? Kiek žmonių dažniausiai susirenka?

– Mūsų klubas tarsi sudarytas iš trijų dalių. Kai kurie nariai lietuviškai kalba laisvai, kiti – tik šiek tiek, dar kiti – labai mažai. Kai kurie iš mūsų dar lanko lietuvių kalbos pamokas. Į susitikimus gali ateiti bet kas. Dažniausiai susirenka nuo dešimties iki dvidešimt įvairaus amžiaus žmonių. Kiek daugiau ateina į mūsų rengiamas Kūčias.

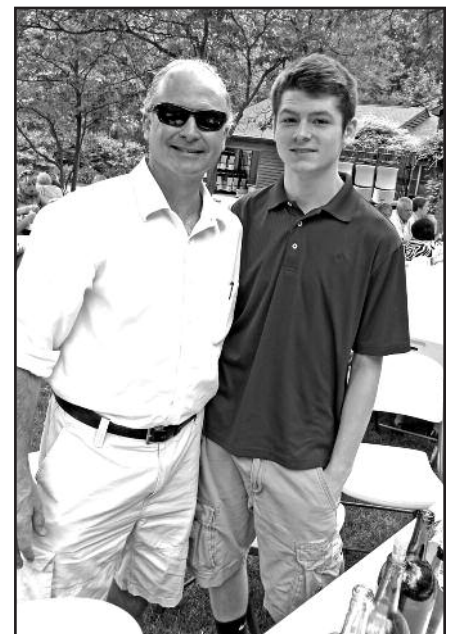
Pokalbį apie „Gintarines šaknis“ Millie baigė sakydama: „Tikiuosi, kad klubas gyvuos dar daug metų“.

Beverly Shores, IN

Gražu čia – Šv. Onos bažnyčia ir kiemelis

Rūtos Sidabrienės nuotraukos

Valdybos narys Andrius Švabas ir jo sūnus Darius rūpinosi gaivinančiais gėrimais

Mūsų tradicinė Kugelinė

RŪTA SIDABRIENĖ

„Gražu čia“, – kalbėjo susirinkusieji į tradicinę „Kugelinę“ Beverly Shores, Indianoje. Tėvo diena ir „Kugelinė“ jau kelinti metai švenčiama trečią birželio sekmadienį. Tai ne atsitiktinumas, nes kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį Šv. Onos bažnyčioje 1 val. p. p. yra laikomos lietuviškos pamaldos. Birželio trečią sekmadienį kun. A. Gražulis laikė šv. Mišias ir palinkėjo tėveliams ir vaikučiams meilės – šiam žodžiui suteikdamas ypatingą reikšmę.

Klubo pirmininkas Jonas Vaznelis (d.) ir valdybos varys Gintaras Bansevičius džiaugėsi, kad viskas gerai pavyko: puikus oras, skanus kugelis. Žmonės džiaugėsi, kad galėjo praleisti popietę su šeimomis ir tarp draugų gražioje aplinkoje.

Visa Rudzevičių šeima aktyviai įsijungusi į klubo gyvenimą: Evaldas gieda bažnytiniame chore, Revita – choro vargonininkė, o Elena (vyresnioji dukra) ir Ainė yra puikios tėvėlių pagalbininkės. „Kugelinėje“ visi kartu atšventė Tėvo dieną.

Ar išsipildys „keistuolio” Aido Giniočio svajonė?

LORETA STEFFENS

Balandžio mėnesį JAV Rytų pakrantės ir Čikagos lietuvių išeivija turėjo galimybę apsilankyti „Keistuolių teatro” aktorius ir įkūrėjas, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docento, režisieriaus ir bardo Aido Giniočio kūrybiniuose vakaruose. Menininko gerbėjai Baltimorėje, New Yorke, Hartforde, Bostone ir Čikagoje galėjo pasiklausti naujų ir visiems gerai pažįstamų dainų, su kuriomis užaugo ne viena lietuvių karta.

Tai nebuvo pirmoji aktorius kelionė į JAV: A. Giniotis yra du kartus koncertavęs su „Keistuolių teatru”, o vieną kartą viešėjo su teatru „Atviras ratas”. Tačiau tai buvo pirmas kartas, kai aktorius koncertavo vienas. A. Giniotis mums papasakojo, kad į JAV atvyko norėdamas ne tik koncertuoti, bet ir atvežti žinią apie naujo „Keistuolių teatro” filmo „Paskutiniai Brėmeno muzikantai. Pabaiga” kūrimą ir autobuso, reikalingo naujo filmo kūrimui, pirkimą. Aktorius savo pasirodymus JAV apibūdino kaip koncertinį prisistatymą ir nedrįso to vadinti programa, nes visuose koncertuose ji buvo šiek tiek kitokia.

Visuose kūrybos vakaruose JAV A. Giniotis bendravo su žiūrovais, įtraukė juos į pasirodymą. Visi susitikimai su aktoriumi pasižymėjo nuoširdumu ir šiluma.

Kas tie „keistuoliai”?

Žvelgiant į menininko biografiją, reikėtų pažymėti, kad muzika ir teatras buvo neatskiriama jo gyvenimo dalis nuo pat mažų dienų. 1971–1978 m. menininkas mokėsi Šiaulių vaikų muzikos mokykloje fortepijono klasėje, vėliau Lietuvos valstybinėje konservatorijoje (dab. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje – LMTA) studijavo Aktoriaus meistriskumo katedroje. 1986–1989 m. dirbo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje pedagogu, Lietuvos filharmonijoje – vaikų skyriaus aktoriumi ir režisieriumi, aktoriumi Marijampolės dramos teatre. 1989 m. drauge su Ilona Balsyte, Andrium Kaniava ir kitais LMTA absolventais įkūrė „Keistuolių teatrą”. 2003–2005 m. LMTA baigė režisieriaus magistro studijas, režisavo spektaklius Lietuvos ir užsienio teatruose, yra daugelio dainų autorius. Taip pat A. Giniotis yra „Aukšinių scenos kryžių”, dviejų „Mūzų” ir kitų apdovanojimų laureatas.

„Keistuolių teatras” buvo pirmas nepriklausomas profesionalus Lietuvos teatras, įkurtas 1989 m., vaidinantis vaikams ir ne tik jiems. Šis teatras užkariavo savo gerbėjus ir dainomis, ir savo nuoširdumu bei unikalumu. Aktoriai patys kūrė dainas, scenarijus ir stengėsi pateikti visa tai su tam tikra humoro doze. „Keistuolių teatras” per 25 savo gyvavimo metus sukūrė per 50 spektaklių, 5 videofilmus vaikams ir 3 suaugusiems, išleido 10 muzikinių albumų. Kasmet „Keistuoliai” parodo apie 200 vaidinimų Lietuvoje ir užsienyje.

Konsulas kalbėjo apie keistuolių „ligą”

Balandžio 9 d. A. Giniotis koncertavo Lietuvos generaliniame konsulate New Yorke. Pristatydamas menininką, generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas susirinkusiems svečiams papasakojo, kad legendiniais „Keistuolių teatras” šiais metais švenčia savo 25-erių metų jubiliejų. „Tikriausiai niekas tuomet, prieš ketvirtį amžiaus, negalėjo tikėtis tokios šio teatro, kuris šiandien jau yra išauginęs kelias savo gerbėjų bei mylėtojų kartas, sėkmės. Žavėjomės ir ‘sirgome keistuoliais’, jų spektakliais bei dainomis mes, šią ‘ligą’ paveldėjo mūsų vaikai, ‘užkrėsdami’ ja savo vaikus. Galime drąsiai teigti, jog ‘Keistuolių teatras’ – unikalūs

Aido Giniočio koncerto akimirka

teatro reiškiny”, – sakė V. Sarapinas. Koncerto metu A. Giniotis atliko savo kūrybos ir taip pat kitų autorių – Vytauto Kernagio, Andriaus Kulikausko, Gedimino Storpirščio bei Kosto Smorigino dainas. Gausiai susirinkę žiūrovai negalėjo atsilaikyti ir kartu su aktoriumi dainavo jo spektakliams „Kitą kartą”, „Juokdario mirtis arba kas nužudė Šekspyrą”, „Smaragdo miesto burtininkas” sukurtas dainas.

Baltimorėje susirinko tikri fanai

Balandžio 13 d. aktoriaus koncertas įvyko Baltimorės lietuvių namuose. Šių namų vedėja Daiva Mėlingytė-Gavrilčikas mums pasakojo: „Visi susirinkusieji buvo tikri Aido Giniočio *fanai*, o jeigu ir nebuvo, tai drąsiai galima teigti, jog po koncerto tikrai tokiais tapo. Klausytojų amžius buvo labai įvairus – nuo 1 metų vaikučių iki garbaus amžiaus senolių. Visi trypė, plojo ir net švilpavo kartu į ritmą. ‘Keistuolis’ Aidas neleido nuobodžiauti nė minutei. Ištisą valandą be pertraukos klausytojus džiugino žinomomis dainomis iš ‘Keistuolių teatro’ ir bardų dainų repertuaro. Po koncerto visi išsiskirstė su šypsena veiduose, o nuoširdi žmogaus šypsena organizatoriams ir atlikėjams – visada geriausias atlygis”.

Sudarė verslo sandėrį su „baikeriais”

Visi, kas žino „Keistuolių teatrą”, atsimena ir jų originalų muzikinį filmą „Paskutiniai Brėmeno muzikantai”. Ši originali garsios istorijos interpretacija, sukurta 2005 m., sulaukė ypač didelio populiarumo ir atgarsio. Ir štai, po dešimties metų, „keistuoliai” sukūrė scenarijų šio filmo tęsiniiui, bet, be pagrindinio šio filmo herojaus Juodojo Autobuso, visi planai sustojo. Tikėtasi dar šiemet autobusą turėti

Lietuvoje, kad per žiemą jį būtų galima paruošti, o kitų metų vasaros pradžioje filmuoti.

Šis autobusas atsirado – jį Čikagos lietuvių „baikerių” klubas sutiko parduoti už labai simbolišką kainą, deja, jį pargabenti į Lietuvą kainuoja labai daug, jau nekalbant apie „kosminius” muito mokesčius, todėl buvo kreiptasi dėl paramos į JAV lietuvių. Šis autobusas – didelis, erdvus ir galintis sutalpinti ne tik aktorius, muzikantus, bet ir filmavimo grupę. Iš išorės – tai mokyklinis autobusas, bet nudažytas juoda spalva. Tai ideali spalva, nes ateityje „keistuoliai” ketina piešti ant jo piešinius. Deja, Lietuvos kultūros rėmimo fondas filmui kurti neskyrė lėšų, todėl „Keistuolių teatras” tai daro savo jėgomis, o visi didesni rėmėjai – kompanijos ar privatus asmenys, galės išvysti savo vardus filmo titruose.

Akcija rūpinosi filmo „ambasadorė” už Atlanto

Kadangi Juodasis Autobusas buvo Čikagoje, čia ir įvyko paskutinis A. Giniočio koncertas ir „Juodojo autobuso” akcija. Koncerto dieną Juodasis Autobusas pasitiko „keistuolių” gerbėjus „Bunkerio” kieme, kur visi norintys galėjo apžiūrėti jo vidų ir nusifotografuoti. Renginys prasidėjo legendiniu filmu „Paskutiniai Brėmeno muzikantai”, kurio metu tėveliai galėjo linksmai pasižiūrėti filmą, o vaikučiai, padedami Aušros Jasaitės-Paulauskas ir Sandros Krumhorn, autobusiuke vaidino pasaką, piešė, dainavo, šoko ir žaidė.

„Visa šia akcija rūpinosi Audra Januškienė iš Čikagos. Ji yra tarsi ‘keistuolių’ kuriamo filmo ‘ambasadorė’ už Atlanto. Mes savo ruožtu padedam jai, kiek galime, iš Lietuvos”, – pasakojo aktorius A. Giniotis. Dviratininkui ir keliautojui Žilvinui Ūsoniui kilo idėja sumažinti autobuso gabenimo išlaidas ir sutaupyti 1 000 JAV dolerių. Jis apsiėmė nuvairuoti autobusą į Baltimorę, o atgal sugrįžti dviračiu. Žilvinas Ūsonis ir Diana Aleknaitė yra kelionių agentūros „You Go Wild” steigėjai bei to paties pavadinimo žurnalo apie kelionių maršrutus, išpūdžius ir patarimus, autoriai ir leidėjai. Be to, po koncerto Čikagoje ir „Keistuolių teatro” atributikos pardavimo aukcione buvo surinkta per keturis tūkstančius dolerių. Sumokėjus už autobusą, siuntimui dar trūksta apie šešis tūkstančius dolerių.

Lietuvoje laukia darbai

Paklausus apie kelionės į JAV išpūdžius, aktorius atsakė: „Kelionės išpūdžiai kuo puikiausi. Juolab kad buvau atvykęs su sūnumi. Turėjome savaitę laisvo laiko. Suspėjome ir pakeliauti, ir pailsėti. Norisi padėkoti visiems, kas padėjo mums, organizavo koncertus, sutiko ir priėmė savo namuose.”

Grįžus į Lietuvą, aktoriaus laukia daug darbų. „Turime galutinai ‘sustyguoti’ filmo scenarijų, tada prasidės muzikos įrašai studijoje ir kiti paruošiamieji darbai. O šalia to – keli nauji spektakliai ir studentų baigiamieji diplominiai spektakliai Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje”, – pasakojo A. Giniotis.

Visi norintys prisidėti prie Juodojo autobuso kelionės į Lietuvą, kur autobusas galėtų panirti į darbą filmavimo aikštelėje ir suteikti džiaugsmo ne tik vaikučiams, bet ir jų tėveliams bei seneliams, gali paaugti, o didesnieji aukotojai būtų pagerbti filmo titruose.

„Dance Duo” vadovė Sandra Krumhorn leido pasinaudoti studijos banko sąskaita, nes taip galima dar daugiau sutaupyti. Čekius „Juodojo autobuso” akcijai galima rašyti ir siųsti:

„Dance Duo”, 1849 South Allport St., Chicago, IL 60608. Norintys pasidalinti savo mintimis, kaip dar galima padėti „Keistuolių teatrui”, skambinkite Audrai tel. 312-375-2728.

JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) New Yorko miesto apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys, menininkai Ernestas Žvaigždinas ir Nelė Zirnitė, Generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas, LB Kultūros tarybos pirmininkė Rūta Pakštaitė kartu su Aidu Giniočiu ir JAV LB Krašto valdybos pirmininke Sigita Šimkuviene.

Audros Januškienės nuotraukos

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Šių metų tema: „Ateitininkijos šeima ir ateitininkų šeimos“

Pirmoji šių metų Ateitininkų vasaros stovykla – „Sendraugių-2“ – įvyko birželio 22–29 d. Amerikos lietuvių R. katalikų federacijos stovyklavietėje Dainavoje. Nesugebėsime visų stovyklautojų nuotraukoje išvardyti, todėl juos apibūdinsime skaičiais: iš viso stovyklavo 41 šeima, o pirmą kartą stovyklavo 16 šeimų. Vaikų buvo 79, jų vidutinis amžius 6 m. Juos prižiūrėjo 10 jaunų vadovų. Suaugusių (tėvelių ir senelių) buvo 68. Visi 147 stovyklautojai pasipuošė marškinėliais su stovyklos temos užrašu: „Mūsų dienos kaip šventė“. Skaitykite „Iš ateitininkų gyvenimo“ skyrių – netrukus spausdinsime stovyklos aprašymą.

Onutės Stanevičiūtės-Mills nuotr.

Rima Gungor kalbės ŠAA konferencijoje

ŠAAK – Šiaurės Amerikos ateitininkų konferencija – tai ypatingas suvažiavimas, kurio metu bus siekiama supažindinti studentus bei visą Amerikos lietuvių visuomenę su lietuviais profesionalais, įgijusiais įvairios gyvenimo patirties. Konferencija įvyks š. m. rugpjūčio 15–17 d. JAV sostinėje, Washington, DC.

Konferencijoje vyks trumpos paskaitėlės – „Ted Talks“ stiliaus kalbos, kurios yra pavadintos ŠAAKalbos.

Viena iš kalbėtojų bus Rima Gungor, pastaruosius metus kurianti dokumentinį filmą apie Lietuvos taikingą ir nesmurtinę politinę revoliuciją prieš sovietinį jungą. Savo projekto tėkmėje ji yra apklausinėjusi daugelį lietuvių politinių veikėjų, pagrindinės spaudos leidėjų, buvusių politinių kalinių. Video juostoje yra įamžinusi šimtus valandų pokalbių. Filmą „Game Changer: Lithuanian Nonviolent Revolution“ yra pagrįstas jos pačios moksliniu darbu apie taikingus kovos veiksmus siekiant nepriklausomybės. Apie šį filmą galima paskaityti: www.gamechangerfilm.com

Rima – antros kartos Amerikos lietuvaitė, jos seneliai atvyko į Ameriką po karo. Kaip daugelis antrosios bangos emigrantų palikuonių, Rima sužinojo apie Lietuvos istoriją ir praeitį iš savo tėvų ir senelių pasakojimų bei lituanistinės mokyklos suole. Universitete ji studijavo filosofiją ir politinius mokslus, papildydama savo žinias istorijos bei tarptautinių santykių paskaitomis.

Rima nebus vienintelė pranešėja ŠAA konferencijoje. Savo išvalgomis taip pat pasidalins Andrius Anužis, Indrė Biskis, Tomas Jonaitis, Tadas Kasputis, Audrius Kirvelaitis, Stasys Kuliavas, prel. Rolandas Makrickas, Marius Markevičius, Edis Razma, prel. Edmundas Putrimas, Simona Minns ir Marius Vismantas.

Informacija vykstantiems į Lietuvą:

Dalyvaukime Ateitininkų federacijos suvažiavime

2014 m. liepos 12–13 dienomis Vilniuje, Vilniaus įgulos karininkų ramovėje, Pamėnkalnio g. 13. Suvažiavimas skirtas nusibrėžti organizacijos ateities veiklos gaires bei paminėti 25-ąsias AF atsikūrimo Lietuvoje metines. Šias dienas viso pasaulio ateitininkus kviečiame paskirti organizacijos reikams ir bendrystei vieni su kitais. Nuosirdžiai prašome dalintis šia žinia!

Kiekvieną dalyvį prašome užpildyti registracijos anketą. Registracijos anketą rasite: Ateitis.lt

Į suvažiavimą kviečiame atvykti jau penktadienio vakarą – mūsų visų laukia smagi vakaronė ir galimybė pabendrauti su skirtingų Lietuvos ir Pasaulio kraštų ateitininkais. Vakaronės pradžia 19 val. prie Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos, Kalvarijų g. 325

ŠIAURĖS AMERIKOS ATEITININKŲ
KONFERENCIJA
2014 RUGPJŪČIO 15–17 d. WASHINGTON, DC.

Nedelskite – užsiregistruokite šiandieną! Registracija internete: www.ateitis.org.

Programa: ŠAAKalbos („TED Talks“ stiliaus pristatymai). Kalbės 13 jaunų paskaitininkų!

Prelegentas: Ambasadorius dr. Žygimantas Pavilionis

Meninė programa: Pianistas Edvinas Minkštimas

Prieš konferenciją, rugpjūčio 15 d. Globėjų / vadovaujančių sąskrydis • Studentų ateitininkų suvažiavimas

Ruošia: Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Naujasis JAV gynybos atašė Lietuvai

G. Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Krašto apsaugos ministerijoje akredituotas naujasis JAV gynybos atašė Lietuvai pulkininkas leitenantas John C. Moore. Jis pakeitė pulkininką Jeffrey L. Jennette. Liepos 2 d. Krašto apsaugos ministerijoje vyko gynybos atašė pasikeitimo iškilmės.

Pareigas baigiančiam J. L. Jennette už karinio Lietuvos ir JAV bendradarbiavimo stiprinimą ir plėtojimą įteiktas krašto apsaugos sistemos medalis „Už nuopelnus“.

Naujasis gynybos atašė Lietuvai J. Moore yra baigęs tarptautinio verslo studijas San Diego universitete, taip pat įgijo magistro laipsnį Rusijos, Rytų Europos ir Eurazijos srityje Stanfordo universitete. Jis dalyvavo įvairiose karinėse operacijose Bosnijoje ir Hercegovinoje, Pietų Korėjoje, Irake, vadovavo tankų kuopai Bagdade.

Naujasis gynybos atašė taip pat buvo paskirtas taktiniu patarėju Gruzijos pėstininkų batalionui Irake. Prieš pradėdamas diplomatinę tarnybą Lietuvoje karininkas tarnavo JAV pajėgų Europoje vadavietės Politikos, strategijos, partnerystių ir pajėgumų direktorate Turkijos skyriuje.

Vyks etninių religijų ir tradicijų konferencija

Vilnius (alkas.lt) – Liepos 8–9 dienomis Vilniuje vyks Europos etninių religijų ir tradicijų konferencija „Motina žeme, sujunkti mus“. Šio renginio tikslas – didinti ekologinį sąmoningumą, remiantis vietinėmis ryšio su žeme tradicijomis.

Į šių metų konferenciją atvyksta etninių religijų atstovai ir mokslininkai tyrinėjantys prigimtines religijas iš 20 šalių – daugiausia iš Europos, bet laukiama svečių ir iš JAV bei iš Indijos.

Europos etninių religijų kongresą,

kuris anksčiau vadinosi Pasaulio etninių religijų kongresas (World Congress of Ethnic Religion – WCER) 1998 metais Vilniuje įkūrė senovės baltų religinė bendrija „Romuva“, vadovaujama Jono Trinkūno. Lietuvoje vyko penkios pirmosios etninės religijos skirtos tarptautinės konferencijos. Po to iniciatyvos ėmėsi ir kitų šalių prigimtinių religijų organizacijos ir konferencijos buvo surengtos Latvijoje, Lenkijoje, Graikijoje, Belgijoje, Danijoje bei kitose šalyse.

S. Brundza Seime pakeis N. Venckienę

Vilnius (ELTA) – Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) pripažino Seimo nario mandatą verslininkui Stasiui Brundzai. S. Brundza Seime užims per apkaltą nušalintosios Neringos Venckienės vietą.

Legendinis autolenktynininkas S. Brundza į parlamentą patenka pagal „Drašos kelio“ sąrašą. Vietoj S. Brundzos N. Venckienės vietą parlamente tu-

rėjo užimti aukščiau kandidatų sąrašė buvęs M. Romerio universiteto profesorius Gintaras Aleknonis, bet jis mandato atsisakė.

Seime S. Brundza turėtų prisiekti liepos pradžioje. Anksčiau buvo skelbiama, kad Seimo nariu tapęs S. Brundza greičiausiai papildys valdančiosios „Tvarkos ir teisingumo“ frakcijos gretas.

Siūloma paskelbti Prez. K. Griniaus metus

Vilnius (ELTA) – Siūloma 2016-uosius metus paskelbti Prezidento Kazio Griniaus atminimo metais.

Paskelbti 2016-uosius metus Prezidento Kazio Griniaus atminimo metais Seimas ketina atsižvelgdamas į tai, kad 2016 metų gruodžio mėnesį minėsime Prezidento, Steigiamojo Seimo komiteto, rengusio Lietuvos Konstituciją, pirmininko, šeštojo Lietuvos prem-

jero, gydytojo, publicisto Kazio Griniaus 150-ąsias gimimo metines.

Parlamentarai ketina pasiūlyti Vyriausybei iki 2015 m. sausio 1 d. parengti Prezidento Kazio Griniaus metų programą, koordinuoti jos įgyvendinimą bei numatyti lėšų Prezidento Kazio Griniaus atminimo metų programai įgyvendinti.

Susiburs lietuvių jaunimas iš viso pasaulio

Vilnius (ELTA) – Liepos 10 d. Visuomenės harmonizavimo parke netoli Prienų prasidės Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimas (PLJS).

Susitikimą antrą kartą rengianti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga teigia, kad renginys apims mokslą, verslą, politiką ir kultūrą. Jo programoje žada dalyvauti žinomos Lietuvos ir užsienio asmenybės. Paskutinį kartą šis renginys vyko 2012 m.

PLJS prie pagrindinių pranešėjų prisijungė ilgametis JAV Kongreso

narys, buvęs JAV Atstovų rūmų pirmininkas J. Dennis Hastert, skaitysiantis pranešimą tema „Atsakomybė kurti mūsų pačių istoriją“, daugiamilijardinės korporacijos „Allied World“ generalinis direktorius Andy Khawaja (jo pranešimas vadinasi „Tik dangus yra riba“, taip pat Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis, grupės „Antis“ vadovas, architektas Algirdas Kaušpėdas ir kt.

Ukraina atnaujiną antiteroristinę operaciją

Kijevas (ELTA) – Pasibaigus paliauboms, Ukrainos ginkluotosios oro pajėgos surengė intensyvių antskrydžius prieš separatistus šalies rytuose. Per antiteroristinę operaciją atakuota apie 120 prorusiškų kovotojų bazių. „Puolimas baigsis tik tada, kai Ukrainos žemę paliks paskutinis rusų samdinys“, – pabrėžė gynybos ministras Michailas Kovalis.

Ukrainos parlamento pirmininkas Aleksandras Turčynovas Kijeve kalbėjo apie antiteroristinės operacijos

laimėjimus. Vyriausbiniai daliniai ir nacionalinė gvardija Ukrainos Rytus „efektyviai valo nuo teroristų“, – sakė jis. Vidaus reikalų ministerijos patarėjas Sorianas Škirjakas kalbėjo apie maždaug 1 000 nukautų separatistų vien tik antradienį.

Separatistai tai vadina „nesąmone“. „Vyksta nuožmūs mūšiai, bet mes kol kas neatsitraukėme nė per metrą, – Luhanske sakė jų vadeiva Valerijus Bolotovas. – Sunaikinta daug priešninko karinės technikos ir personalo“.

Moldova ratifikavo asociacijos su ES susitarimą

Kišiniovas (ELTA) – Moldovos parlamentas liepos 2 d. ratifikavo asociacijos su Europos Sąjunga (ES) susitarimą.

Balsavimo parlamente metu kiekvienas deputatas asmeniškai ėjo į salės priekį, kur į balsadėžę įmetė savo balsavimo biuletenį. Už asociacijos susitarimo ratifikavimą pasisakė 59

parlamentarai, prieš – 4. Protestuodami prieš šalies eurointegraciją iš posėdžių salės išėjo 38 Moldovos komunistų partijos deputatai.

„Associated Press“ duomenimis, Kišiniovo centre trečiądienį susirinko beveik 4 tūkstančiai eurointegracijos rėmėjų, džiugiai sutikusią žinią apie parlamento sprendimą.

Naujas Irako parlamentas gelbės šalį nuo chaoso

Bagdadas (ELTA) – Į pirmąjį posėdį susirinkę balandį išrinkti Irako parlamentarai bandys suformuoti „vienybės“ vyriausybę, tikintis išgelbėti šalį nuo „Irako ir Levanto islamo valstybės“ (ISIL) kovotojų ir galimo valstybės skilimo.

Parlamentarai greičiausiai bandys nutraukti aštuonerius metus trūkančią premjero Nouri al Maliki valdymą, kurio prošiitiška politika nemaža dalimi atsakinga už sunitų radikalų sukilimą. Tiek vidaus politinės jėgos, tiek tarptautiniai sąjungininkai, ypač Washingtonas, N. al Maliki norėtų pakeisti nuosaikesne politine figūra.

Irako pajėgos pastarąsias tris savaites nesėkmingai stabdė šiaurėje ISIL islamistų pradėtą ataką. Sunitų islamistai paskelbė įkuriantys „islamo

kalifatą“ užimtose Sirijos ir Irako dalyse, kurios tęsiasi nuo Alepo iki Bagdado. ISIL sėkmė Irake nemaža dalimi lėmė prasidėjus kitų ginkluotų sunitų grupių sukilimas, kurios nebuvo patenkintos premjero N. al Maliki valdymu.

Nors po balandį įvykusių rinkimų atrodė, kad parlamentarai pritars trečiajai šių premjero kadencijai, islamistams artėjant prie sostinės, N. al Maliki valdymo dienos gali būti suskaičiuotos. Premjero oponentai politiką kaltina ISIL kovotojams lengvai atidavus Mosulą – didžiausią Irako miestą šiaurinėje šalies dalyje. Nors premjero „Istatymo viršenybės“ koalicija turi daugiausiai vietų parlamente, ji neturi absoliučios daugumos.

Ispanijos karalius ir karalienė apsilankė pas popiežių

EPA-ELTA nuotr.

Roma (ELTA) – Popiežius Pranciškus Vatikane priėmė naujuosius Ispanijos monarchus. Tai buvo pirmoji karaliaus Felipe VI ir karalienės Letizijos kelionė į užsienį po naujojo monarcho karūnavimo prieš dvi savaites.

Karalienė privačios audiencijos pas popiežių metu vilkėjo baltą kostiumėlį. Remiantis griežtu Vatikano protokolu, šios spalvos rūbai yra Katalikų bažnyčios vadovų privilegija.

Popiežius ir karališkoji pora jau pažinojo vieni kitus. Felipe ir Letizia 2013 metų kovą Romoje dalyvavo Mišiose, skirtose naujojo pontifiko inauguracijai. Tada jie dar buvo princas ir princesė.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

JAV rinktinei pasaulio čempionatas jau baigėsi

Dėl kamuolio kovoja belgas Jan Vertonghen (k.) ir amerikietis Jermaine Jones

EPA-ELTA nuotr.

Pasaulio futbolo čempionato ketvirtfinalio poros:

- Brazilija – Kolumbija (07/04)
- Prancūzija – Vokietijai (07/04)
- Olandija – Kosta Rika (07/05)
- Argentina – Belgija (07/05)

Pasaulio futbolo čempionate liepos 1 d. paaiškėjo visos ketvirtfinalio poros. Po neįtikėtinu pratęsimu pasibaigusių rungtynių Belgijos futbolo rinktinė 2:1 įveikė JAV ekipą ir ketvirtfinalyje žais su Argentina. Pagrindinis rungtynių laikas baigėsi be įvarčių, o per pridėtą laiką buvo įmušti net trys.

Daugiau nei devyniasdešimt minučių kaip ant sparnų žaidusi Belgijos futbolo rinktinė atsimušinėjo lyg į sieną, nes kelyje link įvarčių jiems stovėjo neįtikėtinai žaidęs Tim Howard.

Belgijos futbolininkai rengė gausybę gerų atakų, tačiau vis pritrūkdavo tikslumo arba galiausiai smūgiai atsimušdavo į JAV vartų sargą. Per pagrindinį laiką belgai į vartų plotą pataikė dešimt sykių ir kėlė net 15 kamپinių, tačiau futbolo dievai buvo neperkalbami. Aukšinę progą pačioje rungtynių pabaigoje turėjo ir amerikiečiai, tačiau Chris Wondolowsk iš arti nepataikė į vartus.

Belgijos ir JAV futbolo rinktinių susitikimą stebėjo 51 tūkstančiai 227-i sirgaliai.

JAV futbolininkai G grupės rungtynes pradėjo gana netikėtai įveikdami Ganos futbolininkus 2:1, o antrosiose rungtynėse sugebėjo lygiosiomis 2:2 sužaisti su Portugalija. Trečiose rungtynėse JAV 1:2 nusileido vokiečiams, tačiau grupėje liko antri ir iškovojo teisę žaisti aštuntfinalyje.

Stalo teniso taurę iškovojo G. Žilys

Ketvirtą kartą vykusio Čikagos lietuvių stalo teniso lygos (ČLSTL) taurės turnyro (STT 2014) nugalėtoju tapo Gediminas Žilys. Birželio 28 d. dvidešimt septynių stalo tenisininkų susirėmimai Pasaulio lietuvių centre Lemonte prie aštuonių stalų vyko „A“, „B“ ir „C“ pajėgumų grupėse.

Pirmąkart ČLSTL taurę laimėjęs G. Žilys finalinėje dvikovoje rezultatu 3:0 nugalėjo Rimvydą Rakauską. Bronzos medalį STT turnyre iškovojo jauniausias varžybų dalyvis, 13-metis G. Žilio sūnus Edgaras.

Stipriausių stalo tenisininkų „A“ grupėje (penkiuose pogrupiuose) rungtyniavo 16 sportininkų. Jų būryje nebuvo dukart STT laimėtojo čikaigišio Pauliaus Girklio ir nuolatinio jo varžovo iš New Yorko Deivio Pavarario.

Antroje pagal pajėgumą „B“ stalo tenisininkų grupėje stipriausias prie stalo teniso stalo buvo Dainius Mocius, kuris lemiamoje dvikovoje rezultatu 3:0 „nuskriaudė“ Simoną Kerulienę. Trečiąją vietą iškovojo Zenonas Šimkevičius, kuris rezultatu 3:2 palaužė Vilių Staišiūną.

Mėgėjų „C“ grupės varžybas laimėjo Egidijus Rulevičius, aplenkęs kitus du prizininkus – Gražvydą Švedą ir Kęstą Vileikį.

Kartu su kitais varžybų dalyviais prie stalo teniso stalų varžėsi ir vyriausias varžybų dalyvis, 65-erių metų Vytautas Vaitkus, o vienu iš varžybų vadovu buvo daugkartinis ČLSTL nugalėtojas Gintautas Krivickas.

Šventinio apdovanojimo metu, originaliai buvo „pasveikintas“ ČLSTL vadovas ir STT varžybų organizatorius Tomas Povilanskas, kuris savo kolegų, stalo tenisininkų, buvo įmestas į baseiną. Šis simbolinis gestas simbolizavo šio sezono stalo teniso varžybų pabaigą. Prie stalo teniso stalų šios sporto šakos gerbėjai vėlgi susirinks spalio mėnesį.

ČLSTL taurės turnyre pirmavo šeimyninis tėvo ir sūnaus – Gedimino ir Edgaro Žilių duetas

J. Shurna sieks Lietuvos pilietybės

24 metų 206 cm ūgio puolėjas John Shurna (Jonas Šurna) ateityje galės būti įtrauktas į Lietuvos rinktinės kandidatų sąrašą. Lietuviškų šaknų turinčiam JAV krepšininkui artimiausiu metu turėtų būti suteikta Lietuvos pilietybė.

Lietuvos pilietybė aukštaūgiui reikalinga asmeniniams tikslams. Europos lygose jis bus laikomas ne amerikiečiu, o europiečiu. Dėl griežtų reikalavimų JAV žaidėjams, pavyzdžiui, Ispanijos komandose jų skaičius yra labai apribojamas. Europiečiams lengviau patekti į stipriausias žemyno lygas.

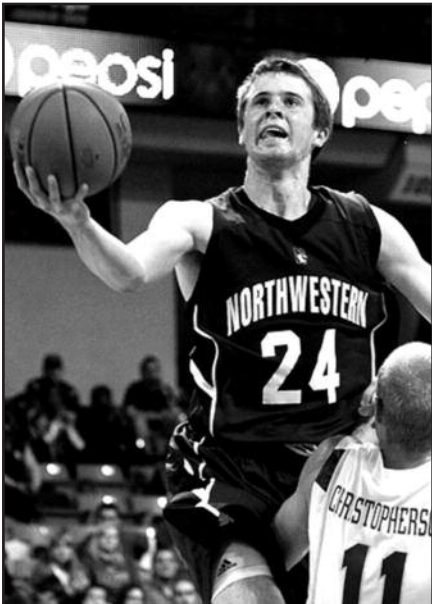
J. Shurna rungtyniauja Badalonos „Joventut“ komandoje ir praėjusį sezoną tapo Ispanijos pirmenybių staigmena. Pajėgiausioje Europos krepšinio lygoje amerikietis vidutiniškai per 25 minutes rinkdavo 11,7 taško ir sugriebdavo 3,8 atšokusio kamuolio.

Iliinojuje, Glen Ellyn miestelyje gimęs J. Shurna NCAA rungtyniavo „Northwestern Wildcats“ komandoje.

Jis bandė laimėti 2012 metų NBA naujokų biržoje, tačiau savo pavardės neįgirdo. Tais pačiais metais J. Shurna žaidė Las Vegaso vasaros lygoje. Puolėjas buvo sudaręs trumpalaikę sutartį su „New York Knicks“, bet prieš pat sezoną turėjo palikti komandą. Jis taip pat vilkėjo „Milwaukee Bucks“ aprangą vasaros lygoje, bet į NBA nebuvo pakviestas. Vasaros lygoje šiemet jis atstovaus „Toronto Raptors“.

2012-ųjų gruodį J. Shurna persikėlė į Europą, kur atstovavo Strasbourg SIG komandai. Prancūzijoje rinkęs po 8 taškus ir atkovojęs 3,1 kamuolio, krepšininkas sudarė dvejų metų sutartį su „Joventut“.

2009 metais su JAV devyniolikmečių rinktine J. Shurna tapo pasaulio čempionu.

Turkai atleido brangiausią Europos krepšininką – L. Kleizą

Lino Kleizos karjera Turkijoje, bent jau Stambulo „Fenerbahce Ulker“ grešose – baigta. Lietuvis palieka Turkijos čempionų komandą po to, kai klubo vadovai nusprendė su puolėju nepratęsti sutarties. Praėjusį rudenį „Fenerbahce Ulker“ sudarė vienerių metų sutartį su galimybe ją pratęsti dar sezonui, o 3,5 milijono eurų uždirbęs L. Kleiza tapo brangiausiai apmokamu krepšininku Europoje, tačiau krepšininkas aikštėje nežibėjo. 29-erių metų 203 cm ūgio lietuvis Eurolygoje per 22 minutes vidutiniškai pelnydavo po 10,1 taško, atkovodavo 3,5 kamuolio ir atlikdavo 0,8 rezultatyvaus perdavimo. Turkijos čempionate L. Kleiza per 22 minutes įmesdavo po 8,9 taško, sugriebdavo 3 atšokusius kamuolius ir atlikdavo 0,8 rezultatyvaus perdavimo.

Rugpjūčio pabaigoje Ispanijoje prasidedančiame Pasaulio vyrų krepšinio čempionate L. Kleizos taip pat neišvysime. Lietuvos rinktinės treneris Jonas Kazlauskas paskelbė 17 krepšininkų, kurie yra laukiami Palangoje prasidėsiančioje nacionalinės komandos stovykloje. Sąrašo nėra ne tik įsisenėjusias traumas besigydančio Roberto Javtoko, bet ir Lino Kleizos. Pastarasis taip pat pranešė treneriui, kad šią vasarą nori išsigydyti traumas.

„Lituanica“ papildė apdovanojimų kolekciją

Tris praėjusio savaitgalio dienas, birželio 27–29 d., Lemonte, M. Riškaus salėje vykusio 8-ųjų komandų Tarptautinio krepšinio turnyro nugalėtoja tapo „Lituanicos“ komanda.

Šių metų ŠALFASS taurės laimėtojai bei ČLKL vicečempionai šiame turnyre įveikė visus penkis varžovus ir pelnė į savo rankas perėmė dar vieną trofėjų.

Be turnyro nugalėtojų „Lituanicos“ krepšininkų, tradiciniame turnyre dar varžėsi „Mad Dogs“, „Maccabi“, „Žalgiris“, „Arka“, „Lietuva“, „Racers International“ ir „Greeks Ahepa Marrow“ komandos.

Pasitraukimo mėnesiais nebuvo kuriama būsimos emigracijos programa. Apskritai tais bombardavimų ir panikos mėnesiais nebuvo kada svarstyti nebenspėjamos ateities planų. Buvo aišku nuo ko bėgama, bet labai sunkiai išivaizduojama, kokie gyvenimo kelio posūkiai bei kryžkelės laukia artimiausioje ateityje. Mus pasiekusios to meto laikraštinės publikacijos atspindi kai kurias akimirkas, rodo, kad refleksijos buvo labai abstrakčios. Tik karui pasibaigus ir atgijus organizuotam lietuvių gyvenimui DP stovyklose prasi-dėjo kūrybinis darbas, atsirado rimtų publicistikos ir filosofijos tekstų, kurie rodė jautrų ir gilų savo padėties supratimą, tačiau per visą DP laikotarpį iki 1949 metų vis dar gyvavo galimo sugrįžimo mitas.

Karo pabėgėlių susivokimas ir lemties bei misijos pojūtis buvo labai sudėtingas. Tačiau pabėgėlių stovyklose atsidūrė pati sąmoningiausia tautos dalis. Jie turėjo išvystytą intelektą ir pakankamai didelę laisvę mąstyti ir atvirai reikšti savo mintis. Sovietų Sąjungoje likusiems intelektualiniams lyderiams tokių galimybių jau nebebuvo. DP laikotarpio viešojoje erdvėje buvo kupina skausmingų egzistencijos klausimų ir jautrių atsakymų. Kas mes tokie? Kuo mūsų likimas skiriasi nuo tų, kurie stoikiškai pasitiko sovietų invaziją ir liko Lietuvoje, laukdami deportacijų ar prievartos gimtojoje žemėje? Tai buvo dažniausiai kankinę klausimai, o bandymai į juos atsakyti mirgėjo vis labiau 1946–1947 metais gausėjančioje lietuviškoje spaudoje.

Koks tautinis naratyvas yra mūsų šventasis raštas? Kokia mūsų misija, diktuojama dramatiškos lemties valios? Tai buvo svarbiausi DP generacijos klausimai. Kurį laiką patiriamas savivokos permainas rodė išgalėjęs *tremties* terminas ir pabėgėlių savęs identifikavimas su *tremtiniais*. Pasitraukimas iš Lietuvos buvo suvokiamas kaip savanoriška tremtis. Tačiau ir iš Sovietų Sąjungos atklystantys gandai leido suprasti svarbiausius prievartinės kitos tremties – deportacijos į Sibirą bruožus ir mas-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

123

Bendras Baltijos šalių karo pabėgėlių gedulo dienos – Birželio 15-osios – minėjimas Miunchene, 1947 m.

tus. Prisiėmimas tremtinio vaidmens ir likimo nuskriaustųjų tapatybės vėžėsi labai stipria srove, kol sąžininga savikritika išstūmė šią nuostatą į šalį, leisdama susirasti kitokius pavadinimus ir įsitvirtinti *iševio* savi-jautai.

Tarp karo pabėgėlių užteko ir autoironijos, ir juodojo humoro, ir net labai stipraus skepticizmo. Tai rodė nepriklausomoje Lietuvoje subrendusio žmogaus dvasios stiprumą, individualizmo lygį ir gebėjimą išgyventi. Ne tik Balio Sruogos *Dievų miško* hero-jams buvo lemta išsiugdyti autoironi-jos galią, stebint ir išgyvenant pačius tragiškiausius momentus. Karas pa-rodė, kiek svorio turi kilniausi jaus-mai, iškili kultūros tradicija ir civili-zacijos laimėjimai. Karas parodė, kad yra įmanomos tokios žmogiškos dra-mos, kur visa, kuo žmonija didžiavosi,

gali griūti it kortų nameliai. Likimo nublokšti toli nuo tėvynės lietuviai jau-tėsi šio negailestingo likimo aukomis. Jie tapo išeiviais, kurie buvo išvaryti iš savo žemės, atkirsti nuo savo tradi-cijos ir net išvyti iš istorijos.

Keičiantis tarptautinei padėčiai ir tirpstant viltims, kad naujas pasauli-nis karas bei Vakarų demokratijos iš-gelbės Lietuvos nepriklausomybę, ver-tė keisti ateities vaizduotę. Siekis ma-tyti naujus lietuvių išeivius ilgoje is-torinio laiko perspektyvoje, bandy-mas rasti stiprybės praeities pasako-jimuose ir suprasti bendrus *poetų ir ka-rių* emigracijos likimo bruožus XIX a. viduryje ir XX a. antroje pusėje, kaip tai darė Mykolas Biržiška, ženklino tą kelią, kuriuo lietuvių vaizduotė vedė dramatišką lemtį pasitikę *išvietintųjų asmenų* bangos šviesuoliai, tikėjęsi prieraišumo jau ne prie vietos, bet prie istorijos, prie kolektyvinės at-minties. Tačiau tai nebuvo lengva, ir nebuvo visuotinai priimtina pozicija. Jos svorį ant savo pečių vilko intelek-tualiausia egzilio dalis.

Kiek vėliau filosofas Antanas Ma-ceina bandys apmąstyti šią išeivystės būseną, kurią išgyveno dauguma pa-bėgėlių:

Niekas nepalieka savo tėvynės džiaugdamasis. Senieji kolonistai, buvę iškilmingai išlydimi kelionėn, nėra išeiviai tikrąja šio žodžio prasme. Jie yra

greičiau savos tautos bei valstybės pra-tęsimas į naują šalį, jos perkėlimas ne-kartą net į kitą žemyną, pasiliekančiam tai pačiai istorinei sąmonei ir tam pačiam politiniam ryšiui(…) Tačiau kolonistinio pobūdžio išeivių seniai nebėra. Šiandien esama tik išeivių, kurie savo tėvynę pa-lieka prievarta, išvaromi iš jos vargo, arba priešų. Tai arba duoneliautojai, arba pabėgėliai. Pirmieji jėškosi svetur geresnio gyvenimo, antrieji gelbstisi nuo persekiojimų ir mirties; pirmieji trokšta duonos, antrieji – laisvės. Ne-galėdami vienos ar kitos rasti tėvynėje, jie palieka šią sopuliu šir-dyje, bet vis dėlto palieka, ne pratešia ir ne perkelia svetur, kaip tai daro kolonistai. Duoneliautojai ir pabėgė-liai yra tikri išeiviai. Jie at-sisveikina su sava tėvyne – savo viduje dažniausiai tik laikinai, iš tikro gi beveik vi-sados amžinai. Retas duo-neliautojas grįžta praturtė-jęs, ir retas pabėgėlis sulau-kia tokių pakaitų savo tėvy-nėje, jog į ją grįžta kaip lais-vas žmogus. Todėl pagrįstai galima teigti, kas šioms abiems išeivių kategorijoms buvojimas svetus virsta pa-stovia būkle. ³⁶⁶

Kol karo pabėgėliai tel-kėsi laikinose DP stovyklo-se ir kol ruseno viltys grįž-ti į tėvynę, jie nesijautė emigrantais. Tai buvo lai-kina kryžkelės būseną. Iš tos pusės ataidi prielaidos, kad galbūt daug kas nebūtų bėgęs iš tėvynės, jei karo dū-

muose būtų tikrai žinojęs, kad tai reiškia amžiną emigraciją. Nors ir tie ai-dai greičiausiai rodo, kad niekas ne-būtų pasikeitę, tik tragedijos skausmas būtų dar didesnis. Tremtiniai ir pabė-gėliai juto, kad kasdien artėja diena, kai jie turės pakelti likimo mėsą pirš-tinę ir suprasti, jog nei prasidėjęs *šal-tasis karas* greitai baigsis, nei Vakarai aukos savo interesus dėl Baltijos vals-tybių okupacijos panaikinimo, nei su-grįžimas į laisvą Lietuvą yra nuspėja-mas laike. Baigiantis 5 deš. viltys, jaus-mai, idėjos, įžvalgos ir lūkesčiai mir-guliavo tarp uždarų sienų: iš vienos pu-sės buvo ilgesys prarastos tėvynės, iš kitos – baimė, kad sovietai ateis dar to-liau, kad ims ir per prievartą sugrąžins į okupuotos Lietuvos kalėjimus. Dar kitą ribą žymėjo laukimas atsakymo, kuri geistina vakarų šalis priims pa-bėgėlius. Vokietija to negalėjo padaryti, o ir iš DP publikos baiminimasis dėl čia grėsiančių sovietų įtakos pavojų niekur nebuvo dingęs. Tad dažniausias pasi-rinkimas buvo: kuo toliau nuo karo su-žalotos ir sovietų siaubo paveiktos Eu-ropos. 1949 metai žymėjo pirmojo nau-josios diasporos veiksmo pabaigą.

Antrasis veiksmas prasidėjo, – pa-rašė Juozas Brazaitis.

Tremtiniai sparčiai virsta emig-rantais. Kurie iš Vokietijos jau išvyko, ne vienam prašneko sentimentas: o vis dėlto čia buvo širdžiai ramiau; čia buvo žemė, kurios ribos susisiečia su mano tė-vynės laukais; čia buvo sava stovyklos bendruomenė, kurioje žmogus buvai kaip augalėlis su lietuviškos žemelės ve-lėna... Vandenynai dabar atrėžė nuo tė-vynės sausumos. Išbarstymas po visus kraštus sutraukė bendruomenius ry-šius. Tik dabar tremtinys pasijunta virtęs pilna prasme displaced person – išvietintasis.

366. Maceina, Antanas. *Asmuo ir istorija*, p. 62.

12-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC
Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com
Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com
A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com
Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com
353 N. Clark Street
Suite 1800
Chicago, IL 60654
Fax: (312) 540-1162
www.boodlaw.com

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ISTORIJS UŽKULISIUOSE

Vaizduotė yra svarbesnė už žinias!..

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Šiemet mes minime labai reikšmingą datą JAV, o taipogi ir čia gyvenančių lietuvių istorijoje. 1939–1940 metais įvykusi New Yorko pasaulinė paroda, išsidėsčiusi net 1,216 akrų teritorijoje Flushing Meadows ir Corona Park apylinkėse, buvo didžiausias tokio pobūdžio renginys pasaulyje. Nemažai šalių joje dalyvavo, o per du sezonus apsilankė per 44 mln. žmonių. Šioji paroda buvo pirmoji, pagrįsta ateities vizija. Ji apvainikavo save šūkiu „Naujai dienai beaustant“ ir suteikė galimybę lankytojams pažvelgti į „pasaulio rytojų“.

1935 metais JAV Didžiosios depresijos įkarštyje grupė į pensiją išėjusių New Yorko policininkų nusprendė sukurti tarptautinę ekspoziciją, kad pakeltų prislėgtą miestą ir šalį. Šie vyrai įsteigė New Yorko Pasaulinės parodos korporaciją, kurios įstaiga išikūrė Empire State pastatą. Parodos komiteto pirmininku buvo išrinktas buvęs New Yorko policijos vadas Grover Whalen. Daugiau nei ketverius metus komitetas planavo, statė, organizavo šią mugę. Daugelis pasaulio šalių džiaugsmingai priėmė kvietimą dalyvauti didžiausiame nuo Pirmojo pasaulinio karo pabaigos tarptautiniame renginyje.

Nors svarbiausias tuometinis parodos tikslas buvo pakelti Amerikos dvasią ir nukreipti būtiną verslą į New Yorką, buvo taip pat jaučiama, kad šis renginys turi turėti kažkokį ryšį su kultūriniu paveldu ar istorine data. Todėl ir buvo nuspręsta, kad parodos atidarymas sutaps su pirmojo JAV prezidento George Washington inauguracijos 150-tuoju jubiliejumi.

Labai karštą sekmadienio rytą, 1939 m. balandžio 30-ąją, paroda oficialiai

1939 m. Pasaulinės parodos New Yorke Lietuvos paviljono fasado detalė.

Edvardo Mankaus nuotr.

liai atvėrė vartus – tądien sulaukusi net 20,000 lankytojų. Nors daugelis paviljonų ir kitų erdvių dar nebuvo ganėtinai gerai paruošta atidarymui, viskas vyko su pompastika ir labai šventiškai. JAV prezidentas Franklin D. Roosevelt tarė sveikinimo žodį, pabrėždamas, jog šioje parodoje atsispindi plataus diapazono technologinės naujovės. Roosevelt kalba buvo transliuota ne tik per įvairius Amerikos radijo tinklus, bet ir per televiziją. NBC pasinaudojo išskirtine proga ir iškilmingu parodos atidarymu pradėjo pastovias televizijos transliacijas New Yorke per W2XBS stotį (dabar tai – WNBC). Spėjama, jog maždaug 1,000 žmonių stebėjo Roosevelt sveikinimą prie 200 televizorių, kurie tuo metu buvo įvairiuose New Yorko kvartaluose. Po prezidento toje pačioje televizijos transliacijoje prabilo ir įžymusis Albert Einstein, pasakojęs apie kosminius spindulius. Po to sekė šventinio parodos apšvietimo iškilmės. Garbingiems kviestiniams svečiams buvo įteikiami atidarymo dienos programos lankstinukai, kuriuose jų pavardės buvo įrašytos brailio raštu.

Pasaulinė paroda buvo atvira du sezonus – ji veikė nuo balandžio iki spalio 1939 ir 1940 metais. Mugės vartai buvo užrakinti 1940 m. spalio 27 d. Nepaisant to, kad Lenkija, Čekoslovakija bei Prancūzija buvo po sąjungininkų pajėgų (axis-power) kumščiu, šios šalys savo paviljonus tvarkė su ypatingu tautiniu pasididžiavimu. Įdomu pastebėti, jog vienintelė pajėgi valstybė nedalyvavusi šioje parodoje buvo Vokietija. Kai paroda uždaryta, daugelis iš Europos atvykusių turistų ir vadovų dėl pasikeitusios politinės situacijos pasaulyje negalėjo grįžti namo ir pasilikę šiame krašte – dažnai net įtakodami amerikiečių kultūrą savomis tradicijomis. Pavyzdžiui, Prancūzijos paviljono va-

dovas Henri Soule pasikvietė parodos kulinarą Pierre Franey ir New Yorke atidarė prestižinį restoraną „Le Pavillion“.

Antrasis pasaulinis karas uždavė galvosūkį, ką daryti su tų šalių eksponatais, kurie negalėjo būti gražinti atgal. Lenkijos paviljono eksponatai buvo jų egzilinės valdžios Londone parduoti Lenkų muziejui Amerikoje ir nugabenti į Čikagą. Įdomus faktas yra tai, jog tuometiniam New Yorko merui Fiorello La Guardia taip patiko parodoje eksponuojamas Lietuvos ir Lenkijos valdovo Jogailos paminklas, kad jis sėkmingai pravedė kampaniją ir šis meno kūrinys ne tik liko Amerikoje – jis buvo pastatytas New Yorko širdyje – Central Park. Jogaila ten tebestovi ir šiandien.

Lietuvos paviljono ašis – Magdalena Avietinaitė

1939 m. pasaulinėje parodoje New Yorke Lietuvos paviljono komisarė buvo visuomenės veikėja Magdalena Avietinaitė. 1914 m. Ženevos universitete Šveicarijoje ji baigė literatūros mokslus. 1920 m. Magdalena grįžo į Lietuvą, buvo „Eltos“, o vėliau Spaudos ir informacijos departamento direktorė. 1937 m. ji – Paryžiaus pasaulinės parodos Lietuvos paviljono komiteto pirmininkė, 1939-taisiais panašias pareigas ėjo New Yorke.

Kaip nekeista, tačiau išeivijos spaudoje nesu radęs didesnių aprašymų apie Lietuvos paviljoną, tačiau galbūt šie J. Jurginio komentarai gali tapti mums miniatiūriniu gidu po pastato sales (kalba netaisyta – RML pastaba):

Pasaulinėje New Yorko parodoje Lietuva gali jaustis laiminga. Jos paviljonas stovi labai gražioje ir lengvai surandomoj vietoj. Kas ateina pasižiūrėti Tautų Ežerėlio grožybų, tas ir nenorėdamas pamato plevėsuojančių mūsų trispalvę. Ji iškelta aukštai. Šalia jos – parodos vėliava. Lietuva nedidelė šalis, toks jos ir paviljonas. Tačiau jis labai jaukus, jame išdėti eksponatai tikrai verti visų lankytojų dėmesio.

Įeinančius į Lietuvos paviljoną pasitinka dailininko Mikėno skulptūra, stovinti virš paviljono durų. Ji vaizduoja moterį, stovinčią su javų pėdu ir balandžiu. Javų pėdas reiškia darbą ir

jo vaisius, o balandis – taiką. Tokia norėtų būti Lietuva. Mikėno skulptūra yra dailus, pilnas gilaus jausmo meno kūrinys. Į ją verta atidžiai pasižiūrėti.

Istorinis skyrius. Pirmoje salėje priešais duris stovi didelė, sidabrinės spalvos Vytauto stovykla. Ties jos pagrindu įrengtas nedidelis darželis, ten žaliuoja ir žydi įvairios gėlės. Šito darželio įrengimas, sako, nemažai pinigų kaštavęs, tačiau jis atrodo gan originalus daiktas. Kitų tautų paviljonuose darželių nėra...

Už Vytauto stovylos ant sienos yra iškabinti žemėlapiai, vaizduoja, kur senovėje Lietuvių gyventa ir kiek žemių priklausė Lietuvai. Toje pačioje salėje yra sienose iškabinti ir specialiai šiai parodai piešti kompoziciniai paveikslai. Paveiksluose stengiamasi pavaizduoti didžiuosius Lietuvos gyvenimo įvykius.

Liaudies menas. Lietuviai myli grožį. Liaudies menas yra visų lietuvių kūryba. Nes dabar nesurasi, kuris kalvis nukalė geležinį kryžių, ar kuris stalius išdrožinėjo papuošalus koplytėlėms ir namams. Šitų kūrinių autoriai dabar yra bevardžiai. Jų palikimas yra brangiausias mūsų liaudies turtas. Didelė to turto dalis Lietuvoj jau surinkta ir sukrauta į muziejus. Kas yra atgabenta į šią parodą taip pat yra paimta iš muziejų. Tad šitame skyriuje galima įstikinti, kaip lietuviai seniau siekė grožio ir ką jie kūrė. Be to, ten pat yra išstatyta drabužių, kurie panašūs truputį į dabartinius tautinius rūbus. Tokiais drabužiais lietuviai seniau šventadieniais arba šiaip jau per kokias nors iškilmes tikrai puošdavosi...

Lietuvos gyvenimas. Paveikslą, kuriame vaizduojama verpianti moteris, mokanti čia pat pasisodinus savo vaiką skaityti, daugelis lietuvių yra matę. Tokią skulptūrą kadaise išlipdė Petras Rimša. Jos paveikslas daug kur buvo atspausdintas. O čia parodoje išstatyta tos skulptūros reprodukcija. Moteris su rateliu ir vaiku išdrožti iš medžio. Šis Rimšos kūrinys vaizduoja Lietuvos mokyklą caro priešpausdos laikais. Už jo sienoje iškabinta stilizuota diagrama, vaizduojanti Lietuvos mokyklų pažangą nepriklausomybės atgavus. Ten pat yra išdėliotų ir mokyklos vaikų rankų darbų. Kai kurie iš jų taip gražiai atlikti, jog net nesinori tikėti, kad tai mažų vaikų darbas.

Iškabintuose foto paveiksluose vaizduojamas Lietuvos jaunimo gyvenimas. Ten matyti ir sportuojant ir miške stovyklaujant ir linksmai šokant. Kituose paveiksluose parodomos gražios Lietuvos vietos, istorinės reikšmės turį trobesiai. Tarp tų paveikslų sienoje, netoli durų įeinančių kieman, yra labai įdomus eksponatas. Ten iš medžio išdrožtomis lėlėmis vaizduojamos kaimo vestuvės. Ten yra svočia, piršliai, jaunieji ir visi kiti vestuvių pareigūnai. Iš medžio išdrožti linksmus ir liūdnus veidus yra labai sunkus darbas. Šį darbą atliko Petrikaitė-Tulienė, baigusi Kaune meno mokyklą. Jos tėvas gyvena Ukmergėje ir verčiasi šaltkalvio amatu, o ji, matot, gabi menininkė. Toji naujiena mums yra labai maloni.

Knygos. Tos pačios salės viduryje po stiklu yra išdėta nemaža lietuviškų knygų. Tai, žinoma, nėra visos. Lietuvių kalba knygų yra išleista daug daugiau. Tų knygų nei pavartyti, nei pačiupinėti negalima. Galima žiūrėti tik į jų viršelius. O ir į viršelius žiūrėti labai daug galima pamatyti. Daugumas knygų viršelių yra iliustruoti, pagražinti piešiniais arba stilizuotomis raidėmis. Tie pagražinimai atlikti lietuvių

LR gen. konsulas New Yorke Jonas Budrys šnekučiuojasi su trimis tautiniais pasipuošusiais lietuvaiteimis. Fone – skulptoriaus Vytauto Kašubos statula „Vytautas didysis“

Antano Kazlauskio nuotr.

menininkų – grafikų. Tad žiūrėdamas į knygų viršelius šiek tiek susipažįsti ir su lietuviškų grafikų laimėjimais ir su knygos spausdinimo technika. Tenka manyti, jog parodoje išstatytos knygos tiek savo iliustracijomis, tiek savo išviršine technika yra rinktinės.

Antras aukštas. Lietuvaitės audėjos ir mezgėjos turi kuo pasigirti. Šitų darbų jos moka. Kitų tautų pavilioniuose rankdarbių, audeklų taip pat nemažai yra. Tačiau lietuviški, atrodo, savo gražumu juos pralenkia. Tiek daug ir tokių gražių audinių yra antrame aukšte iškabintų per visą salės galą. Ties jais visada stovi moterų būrys, jos galvoja, kaip tokias grožybes galima būtų įsigyti. Deja, Lietuvos pavilione nėra pardavinėjimų daiktų. Viskas išstatyta tik pasižiūrėti. Sunku pasakyti, ar eksponatai bus pardavinėjami parodai pasibaigus.

Antrame aukšte yra Lietuvos pramonės ir žemės ūkio gaminių. Ten galima pamatyti, kaip kurios lietuviškos prekės atrodo. Ten taip pat yra daug daiktų, į kuriuos nenuobodu žiūrėti. Žinoma, pavilione galima rasti nemaža trūkumų, galima būtų jo rengėjams padaryti keletas gan rimtų priekaištų, bet apskritai paėmus, pavilionas Lietuvai gėdos nedaro.

Parodos karūna – Lietuvių diena

1939 m. rugsėjo 10 d. Lietuvių diena Pasaulinės parodos rėmuose New Yorke prasidėjo 10 val. ryto, kai iš Washingtono atvyko Lietuvos ministras Povilas Žadeikis. Jį lydėjo Lietuvos paviljono komisarė Magdalena Avietinaitė, konsulai Jonas Budrys (New Yorkas), Gerald Grant-Suttie (Torontas), Petras Daužvardis (Čikaga), vykdomojo komiteto nariai Juozas B. Laučka (pirmininkas), daktarė Aldona Šliupaitė (vicepirmininkė), Kazys Krušinskas (vicepirmininkas), Antanas Mažeika (sekretorius), Petras Barziliauskas (izdininkas), Albinas Trečionkas (patikėtinis), daktaras Antanas Petrika (patikėtinis) ir kiti. Įvyko kai kurios apeigos, o apie 12:30 valandą – pietūs. Aplink Lietuvos paviljoną rinkosi lietuvių minios. Apie 13 valandą, vykstant Lietuvių legionierių, skautų ir choristų paradiui, pradėjo lynoti. Eisena buvo ilga, kiekvienos kolonijos grupelė ėjo su savo vardu, vargonininku ir t. t. Paradė dalyvavo apie 15,000 žmonių. Jungtinį 2,900 dainininkų chorą sudarė 57 muzikiniai vienetai iš JAV ir du iš Kanados (Toronto ir Montrealio). Daugiausia chorų buvo iš Brooklyno (penki), Philadelphiajos (trys), South Bostono (trys). Čikagą atstovavo trys ansambliai: „Lietuvos vyčiai“ (vadovas Juozas Saurys, 60 dainininkų), „Pirmyn“ (vadovas Kazys Stepovičius, 38 dainininkų) ir „Birutė“ (vadovas Jonas Byanskas, 35 dainininkai).

Iškilmingas koncertas prasidėjo 14 valandą. 40,000 žiūrovų minią sveikino organizacinio Lietuvių dienos komiteto pirmininkas Laučka. Kompozitoriui Juozui Žilevičiui diriguojant jungtinis choras

sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus bei Česlovo Sasnausko „Maldą už Tėvynę“. Paskui prabilo Pasaulinės parodos administracijos atstovas Julius Holmes, JAV paviljono komisaro atstovas Charles Spofford bei Latvijos ir Estijos konsulai. Netrukus po sveikinimų nuskaubė Juozo Naujalio „Jaunimo giesmė“, Stasio Šimkaus „Ant tėvelio dvaro“, Juozo Žilevičiaus „Statysiu tiltaitį“ ir Juozo Neimanto „Pasisėjau žalią rūtą“. Kalbų ir po to netrūko – estradoje pasirodė konsulas Jonas Budrys ir ministras Povilas Žadeikis. Vėliau keliasdešimt jaunuolių atliko „Kepurinę“, „Sukčių“, „Mikitą“. Šokių jaunimą pamokino specialiai iš Kauno atvykusi mokytoja Marija Baronaitė. Daugelis žiūrovų pirmąsyk matė tokius tautinius šokius. Netrukus sugrįžo jungtinis choras ir atliko Juozo Gaubo „Žaliojoje girelėje“, Antano Počiaus „Palankėj palankėj“, Stasio Šimkaus „Šia naktele“ bei Juozo Žilevičiaus „Laisvės dainą“. Darsyk pasirodė šokėjai su „Jonkeliu“, „Blezingėle“, „Kalveliu“ ir „Kubilu“. Koncerto pabaigai – Aleksio „Berneli mano“, Juozo Gruodžio „Aš negert atėjau“, Miko Petrausko „Pasėjau kanapę“ ir Stasio Šimkaus „Lietuviais esame mes gimę“. Dviejų su pusės valandų trukmės koncertą savo atsiveikinimo žodžiu baigė pirmininkas Laučka. Gi 21 valandą vyko fejerverkai ir saliotai.

Renginys, kaip ir šiais laikais, neapsiėjo be tradicinių priekaištų. Kažkodėl neleista aušrininkui, specialiai atvykusiam iš Lietuvos, daktarui Jonui Šliūpui tarti sveikinimo žodį. Anot New Yorke leidžiamo „Vienybės“ laikraščio, ...*tiek reikia pasmerkti Lietuvių Dienos Komiteto vadovybės srovinį siaurumą. Juk čia buvo visų lietuvių, visos mūsų tautos šventė, o ne vien katalikų srovės šventė.* Clevelande leidžiamas „Dirvos“ laikraštis skelbė, kad „Lietuvių dienoje“ dalyvavo per 40,000 lietuvių. Minios gėrėjosi Lietuvos paviljonu. Dainų programos buvo per ilgias, dainos silpnutės“. Šio laikraščio korespondentas pastebėjo: *Kadangi dainų programą šiai dienai tvarkė vargonininkų komitetas, jie neatsižiūrėjo į publikos interesus, bet tik galvojo kaip daugiau padainuoti, manydami tuomi publiką patenkinti. Galima sakyti kad tų minėtų tautiškų šokių jau buvo per daug, bet kuomet sudėta į programą net*

15 dainų ir programos rengta visam ilgam popiečiui – komiteto visai negalvota, kad diduma lietuvių suvažiuavo į New Yorką tik vienai dienai, kuriuos bėgiu turėjo pamatyti ir parodą, ne prasėdėti visą popietį klausant tų pačių senų net mažos vertės dainelių... (kalba netaisyta – RML pastaba).

Optimistiškiau apie Lietuvių dieną ir pačią parodą atsiliepė „Vienybės“ korespondentas Jonas Krūzė: *Kada pamatai šitokias lietuvių minias Amerikoje, nesinori tikėti, kad kada nors netolimoje ateityje Amerikos lietuviai ištautės. Kol tokios minios renkasi į lietuvių šventes ir iškilmes, tol Amerikos lietuvių lietuiskumas užtikrintas...* □

Nuotraukos ir eksponatai iš R. M. Lapo archyvo.

Elizabeth, NJ gyvenęs kompozitorius Juozas Žilevičius diriguoja 3,000 dainininkų jungtiniam chorui Lietuvių dienos koncerte. Edvardo Mankaus nuotr.

Dievo Motinos apsireiškimai Medjugorje (II)

RENATA ŽIŪKAITĖ

Šiemet nuo Dievo Motinos apsireiškimų pradžios Medjugorje sukako 33 metai. Šeši regėtojai užaugo ir visi sukūrė savo šeimas. Medjugorje žinia šiandien jie liudija visam pasauliui susitikdami su atvykstančiais pilgrimais ir meldamiesi savo maldos grupelėse. Dauguma jų gyvena netoli Medjugorje arba nuolat čia atvyksta. Regėtojams Dievo Motina pažadėjo atskleisti 10 paslapčių apie pasaulio ateitį. Mirjanai, Ivanka ir Jakovui švč. Mergelė jau patikėjo visas 10 paslapčių ir jie nebemato Dievo Motinos kasdien, o tik ypatingomis progomis – per savo gimtadienį, Kalėdas ar Dievo Motinos apsireiškimo Medjugorje sukaktį – birželio 25 d.

Regėtojams Marijai, Vyckai ir Ivanui yra patikėtos 9 paslaptys ir jie mato Dievo Motiną kasdien, nesvarbu kokiame žemės kampelyje bebūtų. Per Mariją Dievo Motina perduoda savo mėnesinius pranešimus pasauliui kiekvieno mėnesio 25 d.

Kai visi regėtojai gaus 10 paslapčių, apsireiškimai pasibaigs ir Medjugorje danguje žmonės pamatys aiškų ženklą, liudijantį šių apsireiškimų tikrumą. Dievo Motina yra sakiusi vaikams, kad jos apsireiškimai Medjugorje yra paskutiniai apsireiškimai žemėje. Tai jos paskutinis pasaulio kvietimas atsivertimui ir atgailai.

Visiems regėtojams yra patikėtos ypatingos maldos intencijos, kuriais jie meldžiasi savo maldos grupėse. Mirjana medžiasi už netikinčiuosius, Ivanka už šeimas, Marija už kenčiančias sielas skaistykloje, Vycka ir Jakovas už ligonius, Ivanas už kunigus ir jaunimą.

Per 33 metus daugybė piligrimų Medjugorje patyrė didelių Dievo malonių. Kai kurie tiesiogiai matė ženklus danguje-saulę nuolat keičiančią savo formą ir spalvas, raudonus žodžius MIR danguje, kas reiškia TAIKA. Tačiau pilgrimai, kurie atvykdavo į Medjugorje tik pamatyti stebuklingų ženklų, likdavo nusivylę su savo nepasotinamu smalsumu. Medjugorje klebonui Jozo Zovko skaudindavo širdį tikintieji skubantys į Dievo Motinos apsireiškimus ant Pobrodo kalno, tačiau aplenkiantys šv. Mišias, kur pats gyvas Kristus nusileidžia ant altoriaus neregimu būdu.

Tačiau pilgrimai, neieškantys ženklų ar stebuklų savo smalsumui patenkinti, patirdavo stiprų Dievo prisilietimą šv. Mišių, adoracijos, ar atgailos sakramento metu. Medjugorje pritraukia kunigų iš viso pasaulio, čia tiek daug sugrįžusių į Tėvo namus sūnų ir dukterų palaidūnių, čia taip gera išlieti savo širdį kunigui, kuris tikrai supras, išklausus ir atjaus.

Susidomėjimas protu nepaaiškinamais faktais į Medjugorje pritraukė ir mokslininkus iš viso pasaulio. Jiems buvo leista tirti regėtojus apsireiškimų metu. Neurologai tyrė regėtojų smegenų bangų dažnius per pokalbius su Dievo Motina. Tyrimas parodė, kad jie regėjo kažką nepaprastai gražaus. Regėtojai apsireiškimo metu visai nereagavo nei į adatų dūrius, nei į aitrios šviesos blyksnius prieš akis. Dar pirmaisiais metais vaikai buvo komunistų tirti melo detektoriumi, tačiau iš to jie nepešė jokios naudos, vaikai sakė tiesą.

Yra liudijimas vieno mokslininko, kuris netikėjo Medjugorje vykstančiais atgamtiniais reiškiniiais, tačiau vieno Dievo Motinos apsireiškimo metu jis pastebėjo neįprastą reiškinį – pasirodžius švč. Mergelei Marijai, staiga nutildavo tūkstančiai toje vietoje čiulbėjusių paukščių. Kas dar galėtų priversti staiga nutilti ištisą koloniją sparnuočių?

Bažnyčia oficialiai dar nepripažįsta Dievo Motinos apsireiškimų Medjugorje, nes apsireiškimai vis dar tęsiasi. Tačiau popiežius Jonas Paulius II ypatingas švč. Mergelės Marijos mylėtojas neoficialiai laimino piligrimų keliones į šią šventą vietą. 1989 m. popiežius Slovakijos vyskupui Hrilicai tvirtino, kad Marijos apsireiškimai Medjugorje yra Fatimos apsireiškimų tęsinys ir išsipildymas. Jis taip pat sakė, kad nuvykti į Medjugorje jam trukdo tik popiežiaus pareigos. Vykstant Bosnijos karui Jonas Paulius II privačioje audiencijoje priėmė regėtojus Jakovą ir Mariją bei T. Jozo Zovko. Kun. Jozo ištiesė popiežiui ranką ir pasakė atvykęs iš Medjugorje. Popiežius nusišypsojo ir prabilo:

„Medjugorje, žinau Medjugorje... Ginkite Medjugorje! Esu su jumis, laiminu jus, būkite drąsūs, aš su jumis. Palaikykite Medjugorje. Perduokite visiems linkėjimų nuo manęs ir pasakykite, kad žinau apie visas jūsų kančias, susijusias su karu.“

LINGUA LITUANICA
KALBOS PRAKTIKOS CENTRAS

Rugpjūčio 4-16 d.
lietuvių kalbos vasaros kursai šeimoms!

Kviečiame dalyvauti!

Gedimino pr. 26,
Vilnius
+370 5 231 3239
info@lingualit.lt

www.lingualit.lt

Aš nekalbėti lietuviškai!

Lietuvių kalbos centras
kviečia dalyvauti
Intensyviuose lietuvių kalbos vasaros kursuose!

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2014 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Speciali kelionė į Dainų ir Šokių šventę Lietuvoje 2014 m. 6/27 – 7/7

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ“

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime Draugo fondą

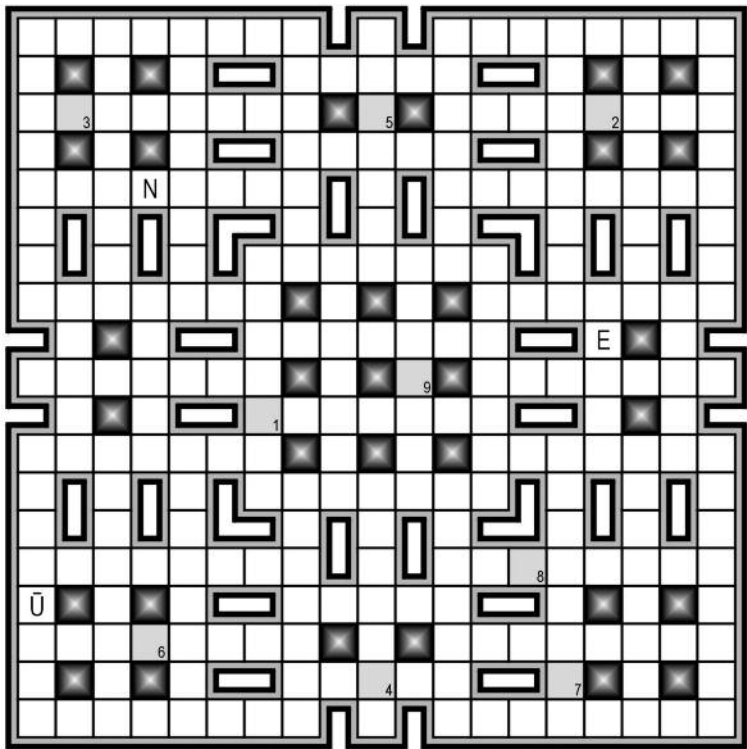
Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

„Surašymas“ Nr. 33

Surašykite į brėžinį duotus žodžius.
Pažymėtuose langeliuose perskaitysite užduoties atsakymą.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5 raidės:
ABUDU – ALKIS – AORTA – ASELĖ – ASTMA – KELMĖ – NAGAI – NĖGĖS.

7 raidės:
ADAKSAS – BĖGSENA – BRIGADA – DIKCIJA – ITALIJA – JUOSMUO – KARIETA – KŪLYKLA – LANGIUS – LENKMUO – MOLĖTAI – PAŽADAI – PSKOVAS – SAITAMA – SĄSAGOS – SASNAVA – TABLETĖ – TRANSAS – VAISIAI – ŽALČIAI.

8 raidės:
BARSUKAS – CITRINOS – DIVALDA – EMPATIJA – ESENCIJA – GRIEŽLĖS – IŠTIŽĖLĖ – KELEIVIS – KOLDŪNAS – LEIDYKLA – LETARGAS – MASKUOTĖ – NEIGINYS – ODĖDŽIAI – OŽKAGANĖ – PERNELYG – RADINIAI – RALISTAS – RECEPTAS – SĄSTATAS – SEIVALAS – STILEIVA – SVETNORA – TAPIJOKA.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!

ĮVAIRŪS

- Moteris ieško senelių priežiūros darbo. Kalba angliškai, rusiškai, lenkiškai. Turi automobilį, rekomendacijas. **Tel. 773-786-7078.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja. **Tel. 773-449-0929.**

■ Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. **Tel. 773-329-9918**

■ Moteris, medikė, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, patyrusi, sąžininga ir atjaučianti, ieško darbo. Vairuoja, turi automobilį, JAV pilietė. Gali dirbti ir su gyvenimu Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Tvaringa, legalūs dokumentai, vairuoja, skaniai gamina maistą. **Tel. 630-674-1545.**

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimose. Geros rekomendacijos. **Tel. 630-863-1168.**

■ Vyras, turintis daugiametę slaugymo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Vairuoja. **Tel. 773-691-3796**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo dienos arba naktimis. Didelė darbo patirtis, vairuoja. **Tel. 708-955-3690.**

■ Moteris, turinti ilgametę žmonių priežiūros darbo patirtį, ieško darbo su grįžimu arba su gyvenimu. Kalba angliškai, turi automobilį ir labai geras rekomendacijas. **Tel. 630-664-2777.**

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

  Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

 Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykuny@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauju įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

Svajojate apie namo ar buto pirkimą saulėtoje Floridoje?
O galbūt planuojate parduoti? Nekilnojamo turto nuoma, pirkimas ir pardavimas St. Pete Beach, Clearwater, Sarasota, Tampa Bay ir aplink.

Raimonda Misiunas Realtor®
Keller Williams Realty
Mob. tel.: (773) 896-7370 r.misiunas@kw.com

Įsilaikykite internetinėje svetainėje
www.draugas.org

Trumpiems apsistojimams
išnuomojamas butas Vilniaus centre. Dėl informacijos skambinti Indrei,
tel.: (630) 243-6435

RENGINIŲ KALENDORIUS

Liepa

Rytų pakrantė

Liepos 6 d., sekmadienį: 1:30 val. p. p. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpoje vyks padėkos renginys – atsisveikinimas su LR generaliniu konsulu New Yorke Valdemaru Sarapinu. 2 val. p. p. SLA kiemelyje giedosime Lietuvos himną. Daugiau informacijos: apygarda@nylithuanian.org.

Liepos 6–12 d., sekmadienį – šeštadienį: Šeimų stovykla lietuvių kalba Neringoje. Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/lt_camp_lithuanian_family.html#sthash.Aj9wu7i9.dpuf

Liepos 13–27 d., nuo sekm. iki sekm.: Vaikų stovykla lietuvių kalba (7–16 m.) Neringoje. Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/lt_camp_lithuanian.html#sthash.N70G33EH.dpuf

Liepos 27 d., sekmadienį: nuo 11 val. r. iki 6 val. v. Putnamo seselių piknikas – Lietuvių susiartinimo šventė. 11 val. r. šv. Mišios sodybos pievoje, 12 val. p. p. – pietūs. Lietuviška mugė, vaidinimas Mindaugo pilyje, ALKOS lankymas. Vieta – Putnamo seselių sodyba, 500 Liberty Highway, Putnam, 06260, CT.

Liepos 27 – rugpjūčio 2 d., sekmadienį – šeštadienį Neringos stovykla: „Trečia savaitė“ lietuviškai kalbančiam jaunimui (12–16 m.). Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/lt_camp_lithuanian_third.html#sthash.e3kuypkW.dpuf

Didieji ežerai
(OH, MI, WI, IN)

Liepos 9–20 d., trečiadienį – sekmadienį: Moksleivių Ateitininkų stovykla (MAS). Daugiau informacijos: <http://ateitis.org/> (kreiptis į Dalią Lietuvninkienę).

Liepos 19 – rugpjūčio 2 d., šeštadienį – trečiadienį: Lietuvių skautų sąjungos Čikagos tuntų („Nerijos“, „Aušros Vartų/Kernavės“ ir „Lituanicos“) stovyklos Rako miškuose, Custer miestelyje, Michigano valstijoje. Daugiau informacijos: <http://www.rakas.org>

Liepos 20–27 d., sekmadienį – sekmadienį: Sendraugių ateitininkų stovykla–1: „Duona ir druska“ ALRKF stovyklavietėje Dainavoje. Norintys dalyvauti prašomi skambinti Rūtai Kulbienei ne anksčiau kaip 12 val. p. p. (Čikagos laiku) tel. 708-442-4911.

Liepos 17 – rugpjūčio 3 d., sekmadienį – sekmadienį: Lithuanian Heritage stovykla Dainavoje. Daugiau informacijos <http://www.dainava.org/camps-and-calendar/> (kreiptis pas Rimą Birutienę).

Rugpjūtis

Rytų pakrantė

Rugpjūčio 2–9 d., šeštadienį – šeštadienį: ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų 50 metų jubiliejinė savaitė Kennebunkporte, Maine. Informaciją apie programą suteiks Laima Lileikienė-Shea, LTLTAX@hotmail.com ir Monika Sabalienė, M. Vygantas@att.net. Dėl vietų vasarvietėje sužinosite: INFO@FRANCISCANGUESTHOUSE.COM arba vasarvietės raštinės tel. 207-967-4865.

Rugpjūčio 3–16 d., sekmadienis – šeštadienis: Vaikų stovykla anglų kalba (7–16 m.) Neringoje. Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/en_camp_heritage.html#sthash.8NW0MjJHL.dpuf

Rugpjūčio 15–17, penktadienį – sekmadienį: Washington, DC vyks metinis ŠAAK susirinkimas. Šių metų tema: „Profesionalų kelias“. Renginys vyks Renaissance Washington, DC Dupont Circle Hotel. Registracija: <http://ateitis.org>

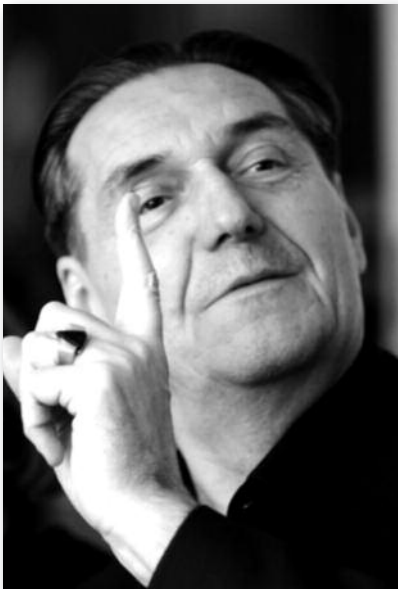
Rugpjūčio 16–17 d., šeštadienį – sekmadienį: Schuylkill Mall, PA, bus ruošiamos 100-sios Lietuvių dienos. Šių metų tema: „Gintaras: Baltijos auksas“.

Rugpjūčio 16 – 23 d., šeštadienį – šeštadienį: stovykla „Trečia savaitė“ angliškai kalbančiam jaunimui (12–16 m.) Neringoje. Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/en_camp_heritage_third.html#sthash.g5hA4WXI.dpuf

Rugpjūčio 24 – rugsėjo 8 d., sekmadienį – pirmadienį: Meno8Dienos Neringoje. Žiniomis pasidalins ir praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai ir rašytojai. Programa vedama lietuvių kalba. Daugiau informacijos: http://www.neringa.org/lt_camp_meno.html#sthash.mLAXUMCn.dpuf

Čikaga

Rugpjūčio 23 d., šeštadienį: 3 val. p. p. susi-

rinkime Čikagos Daley Plaza aikštėje (50 W. Washington St., Chicago, IL 60602) kartu su mūsų broliais latviais, estais, amerikiečiais, ukrainiečiais bei kitų demokratiją mylinčių tautų atstovais ir dalyvaukime akcijoje „Embrace Freedom the Baltic Way“. Koncertuos dainuojančios revoliucijos simbolis, grupės „Antis“ įkūrėjas Algirdas Kaušpėdas, latvių muzikantas ir dainininkas Armands Birkens, estų dainininkė Kristi Roosmaa, o taip pat „Dainava“, „Suktinis“ ir kiti meniniai kolektyvai. Dalyvaukime gausiai – kaip prieš ketvirtį amžiaus, parodykime visiems, kad laisvės dvasia gyva.

– 6 val. v. Balzeko muziejuje atsidarys paroda apie Baltijos šalių išvietintus žmones („Displaced Persons“ arba „DPs“). Paroda pažymi 70 metų nuo masinio pasitraukimo į vakarus iš Baltijos šalių.

Rugpjūčio 24 d., sekmadienį: 12 val. p. p. PLC ruošia pikniką.

Didieji ežerai (OH, MI, WI, IN)

Rugpjūčio 3–10 d., sekmadienį – sekmadienį: JAV LB švietimo tarybos stovykla. Daugiau informacijos suteiks Jūratė Dovilienė ir Audronė Elvikienė. Rengėjų tinklalapis: <http://lithuanian-american.org/m/lt/>

Rugpjūčio 14–17 d., ketvirtadienį – sekmadienį: Dainavos stovykloje vyks Dainų šventės mokytojų seminaras. Adresas: 15100 Austin Rd, Manchester, MI.

Vakarai

Rugpjūčio 3 – 10 d., sekmadienį – sekmadienį: LA Ateities stovykla. Stovykla skirta lietuviškai kalbantiems pradžios mokyklos mokiniams (nuo pirmos klasės iki 13 metų amžiaus). Daugiau informacijos suteiks Žydra van der Sluys: vandersluys@gmail.com arba tel. 310-874-2575.

Rugpjūčio 15–17 d., penktadienį – sekmadienį: Kansas City miestas ruošia „Ethnic Enrichment Festival“, kuriame dalyvaus ir lietuviai. Vieta – Swope Park, 4701 E Gregory Blvd., Kansas City, 64132, MO. Pradžia – penktadienį, 6 val. vakaro.

Lietuva

Rugpjūčio 4–16 d.: lietuvių kalbos vasaros kursai šeimoms – Linqua Lituania. Kviečia Lietuvių kalbos centras, Gedimino pr. 26, Vilnius. Daugiau info: www.linqualit.lt

Rugsėjis

Rytų pakrantė

Rugsėjo 18 d., ketvirtadienį: Šv. Petro bažnyčioje, 619 Lexington Ave., New York, NY vyks solistės Juditos Leitaitės ir pianistės Rūtos Mikelaitytės-Kašubienės koncertas. Pradžia 7 val. v. Koncerto programoje – Edvard Grieg, Maurice Ravel, Gabriel Faure, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Anatolijaus Šenderovo, bei kitų autorių kūriniai.

Čikaga (IL)

Rugsėjo 6 d., šeštadienį: Lietuvių Fondo salėje, PLC, Lemont, IL 6 val. v. vyks Audrės Budrytės monospektaklis „Une Baye“ (anglų k.). Visus maloniai kviečia Giedros korporacija.

Rugsėjo 7 d., sekmadienį: 11 val. r. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL, 60629) prasidės Šiluvos atleidai. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 10 val. r. Atlaidus užbaigsime rugsėjo 14 d., sekmadienį, su iškilminga procesija ir Mišiomis. Po to parapijos salėje vyks metinis pokylis.

Rugsėjo 13 d., šeštadienį: 6 val. v., Jaunimo Centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) vyks grupės „Tolimi aidai“ koncertas. Oktetas dainuoja *a cappella* – ne tik lietuviškas liaudies dainas, bet taip pat ir „Doo-Wop“ bei „pop“ melodijas.

Rugsėjo 28 d., sekmadienį: 12 val. p. p. PLC didžiojoje salėje Lietuvos Dukterys ruošia pietus.

Spalis

Rytų pakrantė

Spalio 17–19 d., penktadienį – sekmadienį: Wyndham Lake Buena Vista Resort (1850 Hotel Plaza Blvd, Lake Buena Vista, FL) vyks 90 m. Akademinio Skautų sąjūdžio suvažiavimas. Penktadienį – atidarymas/susipažinimo vakaras, šeštadienį – programa/iškilmingas pokylis, sekmadienį – Mišios, programa, suvažiavimo uždarymas. Daugiau informacijos bus paskelbta vėliau.

Čikaga (IL)

Spalio 5 d. sekmadienį: 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) labdaros organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ rengia lėšų telkimo „Derliaus pietus“, po jų – muzikinė programa.

Spalio 10–12 d., penktadienį – sekmadienį: Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) vyks tryliktasis lietuvių teatro festivalis. Daugiau informacijos: lb.kultura@gmail.com.

Spalio 12 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. PLC Padėkos pietūs.

Lapkritis

Čikaga (IL)

Lapkričio 8 d., šeštadienį: 6 val. v. tradicinis Lietuvių Fondo rudens pokylis Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL. Teirautis: admin@lithfund.org arba tel. 630-257-1616.

Lapkričio 9 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Palos Country Club, 13100 Southwest Hwy., Orland Park, IL įvyks Čikagos Lietuvių moterų klubo rengiama madų paroda.

Gruodis

Čikaga (IL)

Gruodžio 6 – 7 d., šeštadienį – sekmadienį: tradicinė kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre. Daugiau info: Elytė Reklaitis, reklaitis@lcenter.org. Adresas: 14911 127th St., Lemont, IL.

•••
Sekmadieniais: PLC, Lemont, IL, 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pradžia 7:15 val. v. Daugiau informacijos tel. 630-267-7065.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org.

<http://draugokalendorius.org>

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.: **708-907-3000**

Siuntinių paėmimas iš namų: **630-774-2136**

Centrinio ofiso adresas: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-134-7919

LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

KUNIGAIKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

RŪTA 8551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

EURUS DELT 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450

BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Brangiai kaimynei

A†A
VANDAI BICHNEVIČIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą dukroms NIDAI PETRONIENEI ir SILVIJAI COYLE, jų šeimoms, draugams ir artimiesiems.

Cicero Šv. Antano parapijos lietuviai
Lietuvių bendruomenės Cicero apylinkės nariai

A†A
VACIUI LANIAUSKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai ALFAI, sūnams PAULIUI ir VITUI, seseriai ELENAI OLŠAUSKIENEI, broliui ANCIUI LANIAUSKUI, jų šeimoms, draugams ir artimiesiems.

Cicero Šv. Antano parapijos lietuviai
Lietuvių bendruomenės Cicero apylinkės nariai

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID
FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632
Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią
773-523-0440 Call us 1st

Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą.
Kremavimas, pašarvojimas tą pačią dieną ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Ar jums užtenka trečdalio „Draugo“?

„Gimtoji kalba emigracijoje savaime neišlieka“ – pokalbis su emigrantų kalbos tyrėja • „Ar Rusija nustos būti grėsmė kaimynams?“ – žurnalistės Audronės V. Škiudaitės komentaras • N. Stauską NBA naujokų biržoje pasirinko „Sacramento Kings“ – naujas posūkis Kanados lietuvių sportiniame kelyje • Rytų pakrantės lietuvių naujienos jau metus egzistuojančioje rubrikoje „Rytys“ • Kas tai – trumų medus?

Tai tik keli straipsniai, pasirodysiantys kitos savaitės antradienio ir ketvirtadienio numeriuose.

Skaitote tik šeštadienio laidą? Ar jums užtenka trečdalio „Draugo“?! Puiki išeitis norint nepraleisti įdomių straipsnių – internetinė (PDF atsispaudinamųjų archyvų) prenumerata.

Kaina metams – 115 dol., 3 mėnesiams – 30 dol.

Sumokėti galima pasinaudojus PayPal anketa, kuri spausdinama „Draugo“ internetinės svetainės pirmajame puslapyje. Toliau siųsti el. pašta administracija@draugas.org prašant slaptažodžio. Jūsų el. pašto adresas bus vartotojo vardas (username).

Paprasta ir patogu! Turite klausimų? Skambinkite tel. 773-585-9500.

A†A
BIRUTEI GYLIENEI-RIMKUTEI

išėjus Amžinybėn, reiškiamo giliausią užuojautą jos vyrui PAULIUI GYLIUI, sūnams LEONUI, JONUI, jų šeimoms, dukrai GENUTEI ORRICO.

Vidmantas Raišys
Rasa Raišys ir Steve Liffick ir jų mergaitės
Viktoras ir Laurie Raišys ir jų vaikai
Dalia ir Barlow Corkrum
Vytautas Lapatinskas

Mielam visų mūsų draugui

A†A
JONUI MOCKAIČIUI

užbaigus žemišką kelionę, reiškiamo užuojautą žmonai JADZEI, sūnams VYTUI ir ALGIUI su šeimomis.
Liūdime kartu.

Antanas, Galina, Juozas, Adelė Grinos
ir visi jų vaikai bei anūkai

Ilgametės draugystės bičiuliui

A†A
JONUI MOCKAIČIUI

išėjus Amžinybėn, su giliu liūdesiu nuoširdžiai užjaučiame žmoną JADZĘ, sūnus VYTĄ ir ALGĮ, jų šeimas ir gimines bei artimuosius.

Jūratė ir Romas Gintautai
Akvalina Laucienė
Aldona ir Bronius Maciukevičiai
Irena Miecevičienė
Irena Rimavičienė
Regina ir Albinas Smolinskai
Vytautas Šimkus
Dalia Urbutienė
Janina Vienužienė
Gaiva Visockis
Laima Vitkauskienė

A†A
JONUI MOCKAIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai JADVYGAI, sūnams VYTAUTUI ir ALGIRDUI, jų šeimoms, anūkams SOFIJAI ir DANIELIUI, giminėms ir artimiesiems.

Beverly Shores Lietuvių klubas
ir choristai, IN

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Liepos 6 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** kviečiame visus vieningai giedoti himną prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios, kur iškelta lietuviška trispalvė. Po himno giedojimo Lietuvos Valstybės dienos šventė bus tęsiama parapijos salėje (salė vėsinama).

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** liepos 6 d. 10 val. r. švėsime 14-tąjį metų sekmadienį ir paminėsime Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. Melsimės už visus Lietuvos piliečius. Po šv. Mišių sugiedosime Lietuvos himną. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Liepos 6 d. po 11 val. r. šv. Mišių prie Pasaulio lietuvių centro** Lemonte, IL esančiame kryžių kalnelyje, paminint Lietuvos Valstybės dieną, bus giedamas Lietuvos himnas. Renginį organizuoja JAV LB Lemonto apylinkės valdyba. Kviečiame visus atvykti pasipuošus lietuviškais simboliais, apsivilkus tautiniais drabužiais, su Lietuvos vėliavomis. Visi laukiami.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** trečiadienį, liepos 9 d., 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysime filmus „Verkių dvaras“ ir „Laivo ‘Prezidentas Smetona’ beieškant“. Atvykite.

www.draugas.org/kalendorius

Rimas V. Rekašius, gyvenantis Glenview, IL, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriumi**. Šį skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad skaitote mūsų laikraštį ir sveikiname tapus garbės prenumeratoriumi.

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

1.75% 3 Metų CD
2.00% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Monday closed
Tue - Fri 10am - 8pm
Saturday 10am - 4pm
Sunday 11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

THE LAW OFFICE OF ANDRIUS SPOKAS

Traffic & CDL Violations / DUI
Criminal Defense / Record Expungements
Auto Accidents / Personal Injury
Real Estate / Civil Disputes
Kalbame lietuviškai • Priimame kreditines korteles
9 East Irving Park Rd. Roselle, IL 60172
Tel.: (630) 635-2385 www.spokaslaw.com

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“!
„Draugą“ atminkime savo testamente.

www.draugas.org

Darbai ir linksmybės pagal Donelaitį

Kajus Buikus; 4 klasė, Dr. Vinco Kudirkos mokykla, NJ

Ūla Baranauskas; 2B klasė, Maironio mokykla, Lemont, IL

Matthew Clair; 1 klasė, Edvardo Gervicko lituanistinė mokykla, NY

Ramunė Philippone; Darželio klasė, Edvardo Gervicko lituanistinė mokykla, NY

Baigėsi JAV LB Švietimo tarybos meno konkursas, paskelbti nugalėtojai. Jis plačiai buvo aprašytas birželio 21 d. „Draugo“ laidoje, ten pat patalpinta ir dalis apdovanojimų piešinių. Čia – dar pluoštelis jaunųjų menininkų kūrinių. Priminsime, kad šiemetinio konkurso temos buvo parinktos pagal K. Donelaičio „Metus“, o vertinimo komisija sulaukė net 736 darbų iš 22 JAV lituanistinių mokyklų.